

Lokal Undervisnings- Plan

**Pædagogisk assistentuddannelse
gældende fra februar 2019**

Godkendt af det lokale uddannelsesudvalg den 26. februar 2019

Indholdsfortegnelse

1. Generelt for SOSU Nykøbing Falster	2
1.1 Praktiske oplysninger	2
1.2 Undervisningssted	2
1.3 Pædagogiske og didaktiske overvejelser	2
1.4 Underviserkompetencer samt ressourcer og udstyr.....	3
1.5 Overordnede bestemmelser om vurdering af elevernes kompetencer	4
1.6 Overordnet bedømmelsesplan	6
1.7 Bestemmelser om vurdering af elevkompetencer og støtte	6
1.8 Eksamensregler	7
1.9 Ordensregler.....	8
1.10 Retningslinjer for brug af film, foto og Facebook	9
2. Uddannelse pædagogisk assistentuddannelse	10
2.1 Formål med pædagogisk assistentuddannelse	10
2.2 Opbygning af pædagogisk assistentuddannelse	10
2.3 Kompetencemål for pædagogisk assistentuddannelse	11
2.4 Undervisnings- og arbejdsmetoder på pædagogisk assistentuddannelsen	13
2.5 Fag på pædagogisk assistentuddannelse	14
2.6 Praktikperioder	15
2.7 Bedømmelsesplan	19
2.8 Valgfag	28
2.9 Valgfrit uddannelsesspecifikt fag.....	28
2.10 Talentspor.....	28
3. Læringsaktivitetsbeskrivelser	30
4. Bilag: Målene for fagene	35
4.1 Målene for pædagogik	35
4.2 Målene for psykologi i den pædagogiske praksis	37
4.3 Målene for kommunikation i den pædagogiske praksis	38
4.4 Målene for sundhed i den pædagogiske praksis (Avanceret)	39
4.5 Målene for sundhed i den pædagogiske praksis (Ekspert)	40
4.6 Målene for bevægelse og idræt (Avanceret).....	41
4.7 Målene for bevægelse og idræt (Ekspert)	42
4.8 Målene for natur og udeliv (Avanceret)	43
4.9 Målene for natur og udeliv (Ekspert).....	44
4.10 Målene for digital kultur (Avanceret)	45
4.11 Målene for digital kultur (Ekspert).....	46
4.12 Målene for kulturelle udtryksformer og aktiviteter.....	47
4.13 Målene for arbejdsmiljø og ergonomi	48
4.14 Målene for dansk niveau C.....	49
4.15 Målene for samfundsfag niveau C.....	51
4.16 Målene for engelsk på E-niveau	52
4.17 Målene for engelsk på D-niveau.....	54

1. Generelt for SOSU Nykøbing Falster

1.1 Praktiske oplysninger

Adresse: SOSU Nykøbing Falster, Vestensborg Allé 78, 4800 Nykøbing Falster.

Hjemmeside: www.sosunyk.dk

Telefon: 54 85 38 00

Undervisningsplanen er udarbejdet i samarbejde med lokalt uddannelsesudvalg.

Undervisningsplanen er udarbejdet på grundlag af:

- Bekendtgørelse af lov om erhvervsuddannelser, Bek. Nr. 157 af 17/2 2015
- Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser (hovedbekendtgørelsen), jf. Bek. nr. 1010 af 22/9 2014
- Grund- og erhvervsfagsbekendtgørelsen, Bek. nr. 1009 af 22/09 2014 om grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk
- Bekendtgørelse for den pædagogiske assistentuddannelse, nr. 1638 af 15/12/2015 og den tilhørende uddannelsesordning
- Bekendtgørelse for social- og sundhedsuddannelsen, nr. 1642 af 15/12/2015 og den tilhørende uddannelsesordning

Undervisere, uddannelseskonsulenter og ledelse tilknyttet uddannelsen, se skolens hjemmeside: www.sosunyk.dk

1.2 Undervisningssted

Undervisningen foregår primært på SOSU skolen, Vestensborg Allé 78, 4800 Nykøbing Falster.

På skolen er der klasselokaler med mulighed for brug af IT og forskellige faglokaler, der giver mulighed for praksisnær undervisning. Noget af undervisningen kan foregå udendørs. Der kan også være planlagt studieture.

1.3 Pædagogiske og didaktiske overvejelser

Det tilstræbes at den enkelte elevs forudsætninger er udgangspunkt for elevens læring. I skoleundervisningen arbejdes med forskellige læreprocesser – herunder problemløsende arbejde med temaer og projekter.

Den enkelte elevs forudsætninger danner grundlag for resultatet af den individuelle læreproces, og fører dermed til individuel indsigt hvilket betyder, at der fokuseres på:

- underviseres og vejlederes samarbejde med eleven, der styrker elevens viden og erkendelse om egen læringsstil, og dennes betydning for tilegnelsen af ny viden

- tilrettelæggelse af et læringsmiljø som fremmer elevens refleksive læring
- eleven opnår viden og erkendelse af, at følelsesmæssige og sociale relationer påvirker intellektuelle processer og omvendt
- eleven udvikler indsigt og erkendelse i at læring opnås ved at være aktiv part i læreprocessen
- at den enkelte elev bliver udfordret, så eleven bliver så dygtig som muligt.

Gennem brug af **individuelle læreprocesser** tilstræbes, at eleven udvikler kompetencer til at lære og til selvstændige initiativer. Der lægges op til:

- at eleven kontinuerligt sætter personlige og faglige mål
- at eleven formulerer forskellige former for problemstillinger
- at eleven udvikler sin evne til kritisk vurdering, og
- at eleven arbejder på holdningstilkendegivelse

De individuelle læreprocesser rummer skriftlige opgaver, og skriftlighed kan indgå i alle fag. Elevens personlige uddannelsesbog er et redskab i denne proces.

Gennem **gruppeprocesser** lægges vægt på at eleven:

- udviser initiativ og kreativitet
- udvikler samarbejdsevne og metoder for konfliktløsning
- udviser ansvar og medansvar for gruppearbejdet, og
- er aktiv i målrettede løsninger af konkrete opgaver

I den **praksisnær undervisning** arbejdes med kortere eller længerevarende emner og projekter. Eleven øver færdigheder og metoder, samt får mulighed for at reflektere over de anvendte faglige metoder.

Eleven får tildelt en kontaktlærer, som støtter og vejleder eleven gennem hele sin uddannelse.

Kontaktlærerens opgaver er blandt andre:

- at støtte eleven i sin læring, både fagligt og personligt, og hjælpe eleven med at formulere faglige og personlige mål for skoleperioderne
- at holde øje med elevens fravær og tage initiativ til en samtale, hvis fraværet bliver for højt
- at hjælpe eleven med at få yderligere støtte, hvis eleven har brug for det

1.4 Underviserkompetencer samt ressourcer og udstyr

Undervisningen varetages primært af undervisere med en mellemlang videregående uddannelse eller en professionsbacheloruddannelse indenfor det social- og sundhedsfaglige og pædagogiske område samt kandidater fra højere læreranstalter.

Ressourcer og udstyr:

SOSU Nykøbing Falster råder over forskellige ressourcer og udstyr til brug i undervisningsøjemed; en demonstrationsstue, kreativt værksted, køkken og lejlighed til træning af praktiske øvelser, en multisal til bevægelse og idræt. Derudover har hvert klasserum et Smartboard. På skolens bibliotek stilles computere til rådighed. Endvidere har skolen en læsevejleder. Af softwareprogrammer bruges Meebook og Elevplan.

Hver elev tilbydes en kontaktlærer og skolen har et mentorkorps.

Ressourcer og udstyr lever op til gældende regler for sikkerhed og arbejdsmiljø.

1.5 Overordnede bestemmelser om vurdering af elevernes kompetencer

Før optagelse og udarbejdelse af elevens personlige uddannelsesplan, foretager uddannelseskonsulenterne en **vurdering af elevens realkompetencer som er en vurdering af det eleven kan**

- formelle kompetencer er det, eleven har papir på
- ikke-formelle kompetencer er det, der kan dokumenteres fx i forbindelse med job og beskæftigelse i foreningsliv.
- uformelle kompetencer er det, eleven har tilegnet sig andre steder.

Vurdering af elevens forudsætninger for at gennemføre uddannelsen, herunder om uddannelsen stiller for store boglige krav til eleven, om sprogkundskaberne er gode nok.

Vurdering af elevens behov for tiltag, der skal sikre elevens mulighed for at gennemføre den ønskede uddannelse, herunder specialpædagogisk støtte, længere tid, tilvalg af faglig/almen karakter og brug af øvrige støttemuligheder. De tre vurderinger skal ses som en helhed – og har til formål at vurdere muligheder for at forkorte uddannelsen i form af merit og fravalg, at afklare, om uddannelsen er den rigtige for eleven og om eleven har behov for supplerende kvalificering eller støtte for at kunne gennemføre uddannelsen. Etablering igangsættes efter aftale med uddannelseskonsulent eller evt. uddannelsesleder.

Indenfor de første 14 dage af uddannelsen holder uddannelseskonsulenten en indslusningssamtale. Formålet med den er at lave en yderligere afdækning af de formelle/læringsmæssige kompetencer.

Ved indslusningssamtalen udarbejdes den endelige RKV i samarbejde med ansøger. Kompetenceafklaringen indebærer udarbejdelse af elevens personlige uddannelsesplan der indeholder niveau for grundfag, evt. godskrivning samt særlige behov.

Anvendelse af uddannelsesbog og elevens personlige uddannelsesplan:
Uddannelsesbogen skal sikre, at eleven har overblik over sit uddannelsesforløb.
Elevens personlige uddannelsesplan er en del af uddannelsesbogen, og skal fungere som samarbejdsredskab mellem elev og underviser.

Eleven indsætter løbende deres udstedte beviser. Eleven skal med hjælp fra skolen vedligeholde uddannelsesbogen i forhold til eventuelle revisioner af uddannelsesplanen. Uddannelsesbogen kan af skole eller elev suppleres med andre oplysninger om elevens uddannelse.

Skole og elev udarbejder i forbindelse med uddannelsens start en uddannelsesplan på baggrund af en realkompetencevurdering (RKV). Har eleven en uddannelsesplan fra folkeskolen eller anden uddannelse, tages udgangspunkt heri.

Uddannelsesplanen skal fastholde elevens faglige og personlige læringsmål og understøtte elevens læreproces.

Uddannelsesplanen skal indeholde oplysninger om det uddannelsesforløb, eleven planlægger at gennemføre, herunder:

- elevens tilkendegivelse af formål med uddannelsesforløbet
- oversigt over de uddannelsesperioder, eleven skal gennemføre
- aftalt niveau på grundfag, herunder evt. fritagelse og fravalg (og konsekvenser heraf)
- evt. revision af uddannelsens forløb som følge af sygdom, barsel mm.
- elev og skole er begge ansvarlige for at følge op på uddannelsesplanen og herunder tage initiativ til eventuel revision
- personfølsomme oplysninger må ikke skrives i uddannelsesplanen af underviser eller vejleder

Uddannelsesplanen føres ajour, når der sker ændringer i elevens forløb, som minimum ved overgang fra grund- til hovedforløb samt ved valg af valgfri undervisning.

Hvordan gennemføres elevens kompetencevurdering?

- Udgangspunktet er elevens ansøgning og evt. uddannelsesplan samt evt. notater fra UU vejleder.
- I uddannelsesplanen giver eleven en præsentation af sig selv, bl.a. styrker og svagheder på det faglige, sociale og personlige område. Eleven fortæller derudover om sine overvejelser mht. valg af uddannelse og erhverv.
- Elevens præsentation danner udgangspunkt for uddannelseskonsulentens afklaring ift. indplacering. Placeringen foregår i dialog mellem uddannelseskonsulent og elev. Standpunktskarakterer og eksamensbeviser danner udgangspunkt for niveauindplacering på grundfagene.

- Hvis uddannelsesplanen indeholder notat om at eleven har behov for støtte, eller hvis det fremgår af samtalen, tilbydes den nødvendige støtte under uddannelsen. Det kan for eksempel være en IT rygsæk til elever med læse- og skrivevanskeligheder eller en mentor.
- Der kan være øvelser/opgaver der medvirker til at afklare de uformelle kompetencer.

1.6 Overordnet bedømmelsesplan

Bedømmelsesplanen har til mål at sikre, at SOSU Nykøbing Falster lever op til krav for løbende og afsluttende bedømmelse af elevens udvikling og standpunkt (jf. hovedbekendtgørelsen).

Skolebedømmelsen skal medvirke til:

- at klarlægge elevens viden om eget niveau
- at udpege områder, som kræver forstærket indsats
- at inspirere eleven til yderligere læring

Bedømmelsesplanen er en del af SOSU Nykøbing Falsters kvalitetssikring. På SOSU Nykøbing Falster opfatter vi evaluering og bedømmelse som et praktisk og konstruktivt redskab til at vurdere den enkelte elevs udvikling.

Der gennemføres løbende evaluering af elevens personlige kompetencer.

Bedømmelsesplanen for den enkelte elevs udvikling består af tre dele:

- vejledende evaluering og vejledende standpunktsbedømmelser
- afsluttende standpunktsbedømmelse (standpunktskarakterer)
- eksamen/prøver

Under uddannelsen har eleven struktureret samtale med kontaktlæreren, der følger op på den personlige uddannelsesplan og de personlige/faglige mål.

Skolen udsteder beviser for gennemført uddannelser.

Standpunktsbedømmelse og prøver gives efter 7-trinsskalaen eller bestået/ikke bestået.

1.7 Bestemmelser om vurdering af elevkompetencer og støtte i forbindelse hermed

Gennem uddannelsesforløbet tilbydes eleven vejledning, der har til formål at sikre elevens fastholdelse og gennemførelse af uddannelsen. I skoleperioderne gennemføres vejledningen af uddannelseskonsulenter og af kontaktlærerne.

Uddannelseskonsulenter vejleder elever med behov for specialpædagogisk støtte eller særlige vilkår til eksamen, samt formidler specialpædagogisk støtte og henviser til kurser på andre relevante institutioner. Elever med særlige forudsætninger, der er

anerkendt til specialpædagogisk støtte, skal have de fastlagte prøver tilpasset, så de imødekommer elevens forudsætninger.

Elever, der har brug for særlig støtte for at kunne gennemføre deres uddannelse, kan tilbydes mentor eller andre støtte foranstaltninger.

En elev kan normalt højst deltage i samme skoleperiode to gange. En elev kan ligeledes normalt kun gennemgå det samme praktikforløb med henblik på standpunktsbedømmelse 2 gange.

Frafaldstruede elever indkaldes til samtale med kontaktlærer og uddannelseskonsulent. Hvis eleven er under 25 år vil UU (Ungdommens Uddannelsesvejledning) blive orienteret eller inddraget.

Elever vil i forbindelse med afslutning af uddannelse få vejledning om yderligere uddannelsesmuligheder. Til elever, der afslutter PA eller SSA, inddrages vejledning vedr. videregående uddannelser.

1.8 Eksamensregler

Der gives vejledende standpunktsbedømmelser i alle fag, undtagen enkelte valgfag. Der tilbydes samtale i forbindelse med vejledende standpunktsbedømmelser med henblik på nye aftaler om elevens fortsatte uddannelse. Ved undervisningens afslutning afholdes prøve i det eller de udtrukne fag, og derefter udleveres endelige standpunktskarakterer i de fag, der ikke afholdes prøve i.

Prøvefag vil normalt offentliggøres 3 uger før prøvedato.

Hvis der opstår mistanke om, at eleven ikke selv har produceret en opgave eller at eleven på anden måde uretmæssigt har skaffet sig hjælp eller ydet hjælp kontaktes uddannelseslederen. Eleven kan i sådanne tilfælde bortvises fra SOSU Nykøbing F i kortere eller længere tid.

Elever, der ikke afleverer skriftlige opgaver i relation til en prøve til den aftalte tid, samt elever, der udebliver fra eller kommer for sent til en prøve tildes normalt laveste karakter i den gældende karakterskala, efterfølgende prøveforsøg vil dermed være omprøve.

En prøve er begyndt når eleverne trækker prøvespørgsmål/case.

Ved standpunktsbedømmelser og prøver i uddannelsesspecifikke fag og grundfag bruges den til hver tid gældende karakterskala.

Prøver og eksamen afholdes iht. Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser, samt skolens prøve- og eksamensreglement. Skolens eksamensreglement findes på skolens hjemmeside:

<http://www.sosunyk.dk/media/1400/proeve-og-eksamensreglement.pdf>

Varigheden af prøverne fremgår af bekendtgørelsen for de enkelte uddannelser, samt Bekendtgørelse om grundfag.

For elever med særlige behov kan en prøve udvides med 5-15 min. Særlige behov kan være læse og skrivevanskeligheder eller at eleven har dansk som 2. sprog. Forlænget tid skal aftales 3 uger før prøven, med skolens SPS medarbejder (**S**pecial**p**ædagogisk**s**tøtte).

Vejledende og endelige standpunktsbedømmelser, vejledende og endelige standpunktskarakterer samt prøvekarakterer skal af eleven indsættes i den personlige uddannelsesplan.

Bliver en elev syg eller af anden grund uforskyldt forhindret i at gennemføre en prøve, tilrettelægger skolen en ny prøve. Tidspunkt for sygeprøve fastsættes af skolen. Ved sygefravær i forbindelse med prøve kan skolen forlange, at eleven afleverer en lægeerklæring.

Ifølge Bekendtgørelsen om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser BEK nr. 41 af 16/01/2014 § 5 stk. 3 kan en elev deltage i samme prøve 2 gange.

1.9 Ordensregler

Alle elever og medarbejdere har gennem deres handlinger og væremåde ansvar for at skabe et positivt miljø, hvor der tages hensyn til den enkelte og os alle.

SOSU Nykøbing Falsters regler for hensynsfuld adfærd indebærer:

- At der ikke må indtages mad og drikkevarer i undervisningslokalerne - bortset fra vand – i særlige tilfælde kan underviserne dispensere.
- At man altid efter sidste lektion efterlader lokalet i ryddelig stand. Bøger og mapper tages med hjem.
- At man parkerer sin cykel, knallert eller bil på de dertil indrettede steder.
- At man kun benytter mobiltelefon uden for undervisningslokaler og i pauserne.
- At rygning kun er tilladt, hvor skolen anviser.

På SOSU Nykøbing Falster gælder:

- Al undervisning på skole eller i praktikvirksomhed er obligatorisk. Alt fravær rapporteres til ansættende myndighed. Ulovligt fravær kan føre til løntræk eller afbrydelse af uddannelsesaftale.
- Hvis der opstår mistanke om, at eleven ikke selv har produceret en opgave eller at eleven på anden måde uretmæssigt har skaffet sig hjælp eller ydet hjælp kontaktes lederen. Eleven kan i sådanne tilfælde bortvises fra SOSU Nykøbing Falster i kortere eller længere tid.

- Mobning accepteres ikke hverken på skolen eller sociale medier – og kan medføre bortvisning.
- Det er ikke tilladt at indtage, bruge eller være påvirket af alkohol, narkotika og andre rusmidler på skolen. Dette kan medføre bortvisning fra skolen – midlertidigt eller permanent.
- Vold tyveri og anden kriminell adfærd accepteres ikke, vil blive politianmeldt og kan medføre bortvisning fra skolen.
- Bedrageri og ulovlig omgang med IT kan medføre bortvisning fra skolen – midlertidigt eller permanent.

1.10 Retningslinjer for brug af film, foto og Facebook

På SOSU Nykøbing Falster vil vi gerne have mulighed for at benytte os af de muligheder for læring, dokumentation og arkivering af viden, som foto og videooptagelser udgør.

Ønsker man at lave billeder eller filmoptagelser af kurser, arrangementer og undervisning på skolen, skal deltagerne give sin tilladelse og have oplysning om hvor optagelsen gemmes, hvem der har adgang til det samt hvilket formål det tjener.

2. Uddannelse pædagogisk assistentuddannelse

2.1 Formål med pædagogisk assistentuddannelse

Uddannelsen til pædagogisk assistent har som overordnet formål, at du gennem skoleundervisning og praktikuddannelse opnår viden og færdigheder, så du kan udføre praktisk pædagogisk arbejde på hele det pædagogiske arbejdsmarked i kommuner og regioner med børn og voksne herunder også målgrupper med særlige behov.

Du opnår viden, færdigheder og kompetence ved at deltage aktivt i såvel praktisk som teoretisk undervisning i uddannelsesspecifikke fag, grundfag, valgfri uddannelsesspecifikke fag og valgfag samt gennem det praktiske arbejde og refleksion over de daglige arbejdsopgaver i praktikuddannelsen (BEK nr. 1196 af 28/09/2018).

2.2 Opbygning af pædagogisk assistentuddannelse

Pædagogisk assistentuddannelsen er en vekseluddannelse, der består af skoleperioder og praktikperioder.

Uddannelsen varer fra 3 år og 1 ½ måned til 4 år, inklusive grundforløbet. Hvis du skal gennemføre uddannelsen som erhvervsuddannelse for unge (EUD-forløb), varer uddannelsen 2 år og 1 ½ måned. Skoleundervisningen udgør 47 uger.

I EUD-forløbet er der 5 skoleperioder samt 4 praktikperioder (2 praktikker inden for almenområdet og i den samme institution), 1 praktik inden for specialområdet, samt 1 supplerende praktik.

EUD-forløbet:

Skole Periode 10 uger	Praktik 5 uger	Skole periode 9 uger	Praktik Ca. 26 uger samt 5 teoridage	Skole periode 17 uger	Praktik Ca. 27 uger samt 5 teoridage	Skole periode 8 uger	Praktik 5 uger	Skole periode 1 uge
-------------------------------------	--------------------------	------------------------------------	--	-------------------------------------	--	------------------------------------	--------------------------	-----------------------------------

Hvis du skal gennemføre uddannelsen som en erhvervsuddannelse for voksne (EUV), varer uddannelsen som udgangspunkt 2 år, hvoraf skoleundervisningen udgør 42 uger. Her er 3 variationer af uddannelsesforløbet for voksne (EUV):

EUV1:

Hvis du er EUV1 elev, er du over 25 år og har 2 års relevant erhvervs erfaring inden for en periode af 4 år og/eller tidligere gennemført uddannelse. Du skal ikke have grundforløb 2 og skal ikke i praktik. Du har et reduceret hovedforløb.

EUV1:

Skole periode 10 uger	Egen arbejdsplads 5 uger	Skole periode 6 uger	Egen arbejdsplads x-antal uger	Skole periode 15 uger	Egen arbejdsplads x-antal uger	Skole periode 9 uger
---------------------------------	------------------------------------	--------------------------------	--	---------------------------------	--	--------------------------------

Ugerne på egen arbejdsplads varierer fra hold til hold.

EUV2:

Hvis du er EUV2 elev, er du over 25 år og har relevant erhvervserfaring og/eller tidligere gennemført uddannelse. Du har haft grundforløb 2. Du har et reduceret hovedforløb. Du skal i praktik, men ugerne kan variere efter, hvor meget erfaring du har fra praksis.

Skole periode 10 uger	Praktik 5 uger	Skole periode 6 uger	Praktik x-antal uger	Skole periode 15 uger	Praktik x-antal uger	Skole periode 9 uger
---------------------------------	--------------------------	--------------------------------	--------------------------------	---------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

EUV3:

Hvis du er EUV3-elev, følger du EUD-eleverne.

2.3 Kompetencemål for pædagogisk assistentuddannelse

Kompetencemålene for hovedforløbet er følgende:

1. Du kan selvstændigt og i samarbejde med andre planlægge, gennemføre og evaluere begrundede pædagogiske forløb.
2. Du kan selvstændigt og i samarbejde med andre identificere pædagogiske mål samt anvende mål fra handle- og læreplaner i den daglige pædagogiske praksis.
3. Du kan selvstændigt varetage pædagogisk arbejde inden for rammerne af den gældende lovgivning.
4. Du kan arbejde selvstændigt med pædagogiske metoder, der understøtter trivsel, inklusion og udvikling.

5. Du kan selvstændigt igangsætte pædagogiske aktiviteter, der tilsigter deltagelse, involvering og medskabende processer for den pædagogiske målgruppe.
6. Du kan selvstændigt skabe rum til leg og kreative aktiviteter samt observere og reflektere over legens betydning for målgruppens udvikling.
7. Du kan i samarbejde med andre selvstændigt understøtte den pædagogiske målgruppes evne til at kommunikere og indgå i sociale fællesskaber.
8. Du kan på en anerkendende, etisk og respektfuld måde udvise initiativ, selvstændighed, ansvarlighed og empati i det professionelle møde med andre.
9. Du kan selvstændigt varetage pædagogiske omsorgsopgaver, herunder etablere og indgå i professionelle relationer med den pædagogiske målgruppe.
10. Du kan selvstændigt understøtte den pædagogiske målgruppes mestring af opgaver og udfordringer i dagligdagen.
11. Du kan anvende viden om kognitiv og motorisk udvikling, bevægelse, krop og udeliv til at igangsætte fysisk udviklende aktiviteter.
12. Du kan anvende viden om nationale og lokale anbefalinger i det sundhedsfremmende arbejde.
13. Du kan selvstændigt motivere målgruppen til bevægelse samt igangsætte målrettede fysiske aktiviteter.
14. Du kan selvstændigt tage initiativ til samtaler om sundhed, der kan understøtte målgruppens kompetencer til at træffe sunde valg.
15. Du kan anvende hygiejniske retningslinjer til forebyggelse af smitsomme i institutioner samt til at kunne afbryde smitteveje.
16. Du kan anvende it og digitale løsninger til informationssøgning, samarbejde, arbejdstilrettelæggelse, faglig formidling og dokumentation af det pædagogiske arbejde.
17. Du kan anvende digitale medier samt teknologiske løsninger som redskab i pædagogiske aktiviteter.
18. Du kan selvstændigt varetage målrettet kommunikation samt reflektere over kommunikationens betydning for dialog og samarbejde med den pædagogiske målgruppe, forældre, pårørende, andre faggrupper og kollegaer.

19. Du kan anvende viden om gældende regler og lovgivning for arbejdsmiljøområdet og selvstændigt indgå i samarbejdet om at udvikle et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.
20. Du kan anvende viden om konfliktnedtrappende og voldsforebyggende pædagogiske metoder til forebyggelse af fysisk og psykisk vold på arbejdspladsen.
21. Du kan selvstændigt reflektere over egen fagprofessionelle rolle samt etiske dilemmaer i det pædagogiske arbejde.

2.4 Undervisnings- og arbejdsmetoder på pædagogisk assistentuddannelsen

Pædagogisk assistentuddannelsen er tilrettelagt i en vekselvirkning mellem skoleperioder og praktikperioder. Vekselvirkningen giver dig mulighed for at gøre konkrete faglige og praktiske erfaringer, sætte dem i forhold til teori samt arbejde med teori og medtænke dette i en konkret praksis.

Du vil opleve sammenhængen mellem skole- og praktikperiode som meningsfuld, og at de forskellige dele gensidigt supplerer og understøtter hinanden. I skoleperioden vil du blive forberedt til praktikken gennem den daglige undervisning og gennem arbejdet med praktikmål.

Du får mulighed for at drøfte og udpege uddannelsens kerneområder, dilemmaer, modsætninger og etiske aspekter i forhold til din kommende praksis.

Skoleperioderne er tematiseret tværfagligt. Den tematiske undervisning tager udgangspunkt i praktiske situationer og problemstillinger fra dit kommende arbejdsområde. I undervisningen er læringsmålene synlige, så du ved, hvad du skal lære og på hvilket niveau.

Undervejs arbejder du med din personlige uddannelsesplan. Her skriver du dine læringsmål – både personlige, almene og faglige – i samarbejde med din kontaktlærer.

Undervisningen tager udgangspunkt i varierende metoder, der tilgodeser mange behov og måder at lære på. Herunder gruppearbejde, projektarbejde, læreroplæg, casearbejde, simulationer mm.

Yderligere vil der være ekskursioner inden for fagområdet. Det kunne være en to-dages tur med overnatning i shelter.

Der er mulighed for supplerende praktik i udlandet.

Vi tilbyder en varieret og differentieret undervisning som fx:

- Holdundervisning, hvor holdet er samlet om oplæg fra undervisere eller dig og de øvrige elever, og undervisningen er baseret på dialog i hele klassen.

- Gruppearbejde, hvor du udvikler dine evner til at samarbejde, til at lytte, til at tage personligt ansvar og til at forstå og respektere mennesker.
- Undervisning, hvor du samarbejder med de øvrige elever om opgaver, hvor I er indbyrdes afhængige af hinanden og kan inspirere hinanden til idéskabelse.
- Praksisnær undervisning, hvor du, i arbejdet med teoretisk viden, efterligner praktiske situationer, fx gennem simulationer og praktiske øvelser.
- Helhedsorienterede temaer, hvor du får mulighed for at arbejde helhedsorienteret i forhold til teoretisk viden og praktiske kompetencer.

2.5 Fag på pædagogisk assistentuddannelse

I skemaet herunder kan man se, hvilke fag der indgår i uddannelsen.

Fagnavn	Præstationsniveau for faget	Vejledende tid for faget
Grundfag		5 uger i alt
Dansk	C-niveau	2 uger
Samfundsfag	C-niveau	3 uger
Uddannelsesspecifikke fag		42 uger EUV/47 uger EUD I alt
Pædagogik	Avanceret	7 uger EUV/ 9 uger EUD
Psykologi i den pædagogiske praksis	Avanceret	5 uger
Kommunikation i den pædagogiske praksis	Avanceret	3 uger
Sundhed i den pædagogiske praksis	Avanceret/Ekspert	3 uger
Bevægelse og idræt	Avanceret/Ekspert	3,5 uger EUV/ 4 uger EUD
Natur og udeliv	Avanceret/Ekspert	3 uger
Digital kultur	Avanceret/Ekspert	3 uger
Kulturelle udtryksformer og aktiviteter	Avanceret	4,5 uger EUV/ 5 uger EUD
Arbejds miljø og ergonomi	A vanceret	0 uger EUV/ 2 uger EUD

Valgfrit uddannelses-specifikt fag		3 uger i alt
Rytmik, bevægelse og kroppens udtryksformer	Avanceret/Ekspert	1 uge
Det pædagogiske måltid og sundhed	Avanceret/Ekspert	1 uge
Digital pædagogisk praksis	Avanceret/Ekspert	1 uge
Naturen som pædagogisk læringsrum	Avanceret/Ekspert	1 uge
Understøttende undervisning	Avanceret	1 uge
Trivsel, udvikling, læring og dannelse hos små børn	Avanceret	1 uge
Specialpædagogiske metoder	Avanceret	2 uger
Kulturel mangfoldighed i den pædagogiske praksis	Avanceret	2 uger
Medicinhåndtering	Avanceret	2 uger
Netværk og lokalsamfund i den pædagogiske praksis	Avanceret	2 uger
Børn i udsatte positioner i dagtilbud	Avanceret	1 uge

Valgfag		
Se skolens hjemmeside: www.sosunyk.dk Vær opmærksom på, hvilke niveauer i engelsk du skal bruge til eventuelt videreuddannelse.		2 uger

2.6 Praktikperioder

Praktikperioderne skal give dig forskellige og varierede erfaringer med forskellige målgrupper inden for dag- eller døgninstitution, skoleområdet eller andre pædagogiske tilbud. Den arbejdsgiver, der har ansat dig, planlægger praktikperioderne i overensstemmelse med uddannelsesordningen.

I praktikperioden får du vejledning, der er planlagt, så den hjælper dig til at opnå praktikmålene, og hjælper dig til at opnå færdigheder, viden og holdninger inden for den pædagogiske assistentuddannelses områder.

En praktikperiode består af en introduktionsperiode, en arbejds- og afprøvningsperiode samt en afslutnings- og vurderingsperiode. Du øver faglige og

personlige kompetencer på et stadigt stigende niveau. Viden opnår du gennem aktiv deltagelse i undervisning og vejledning baseret på dialog mellem din vejleder og dig.

Der lægges vægt på, at du:

- Opnår faglige og personlige kompetencer,
- arbejder helhedsorienteret, samt
- styrker evnen til at indgå i tværfagligt samarbejde,
- bliver bevidst om egne/andres holdninger og reaktionsmønstre,
- bliver bevidst om egne udviklingspotentialer,
- opnår øget indsigt i praksisfeltet.

Sammenhæng mellem skole og praktikperioder

I den pædagogiske assistentuddannelse vil undervisningen, og dermed dine læreprocesser, være rettet mod såvel forrige som kommende praktikperiode. I skoleperioden arbejder du med målene for fagene, men også med praktikmålene, og med hvordan de kan omsættes til konkrete handlinger. Du arbejder også med at formulere egne mål for praktikperioden.

For at styrke helhed og sammenhæng i din uddannelse formulerer du personlige og faglige læringsmål for hver skole- og praktikperiode. Formuleringen sker i samarbejde med henholdsvis skole og praktiksted og indgår i din uddannelsesplan. Kontaktlærer og uddannelseskonsulent er ansvarlig for at følge op på din uddannelsesplan og tage initiativ til en eventuel ændring.

Du kan efter aftale med din ansættende myndighed, kontaktlærer og skolens uddannelseskonsulent gennemføre en praktikperiode eller en del af den på mindst 3 uger i et andet land.

I de to lange praktikperioder er der tilrettelagt et teoriindkald af en uges varighed. I de 5 dage arbejder du med de uddannelsesspecifikke fags mål. Her knyttes fagenes mål sammen med dine refleksioner over din praktikperiode. Du får mulighed for at kæde teori og praksis sammen. Derudover bliver din vejleder inviteret ind på skolen en eftermiddag under teoriindkaldet samt før praktikperioden for at sikre en sammenhæng mellem skoleperiode og praktikperiode.

Praktikken skal, som nævnt, give dig mulighed for at tilegne dig erhvervsfaglig kompetence gennem udførelse af og refleksion over daglige arbejdsopgaver inden for området. Uddannelsens vekselvirkning mellem skole- og praktikperioder skal sikre, at uddannelsen udgør en helhed, der stimulerer din lyst til og interesse for uddannelsen og dit kommende arbejdsområde. Desuden skal det styrke din aktive tilegnelse af viden, færdigheder og holdninger. Praktikperiodernes mål skal sikre sammenhæng i din læreproces gennem uddannelsens skole- og praktikperioder.

Praktikstedet har ansvar for gennemførelse af praktikken. SOSU Nykøbing Falster og praktiksted samarbejder med henblik på at skabe muligheder for, at du kan opfylde målene for praktikperioderne. Vi anvender kun godkendte praktiksteder.

Det er dit ansættelsessteds personalepolitik, der gælder i praktikken.

Mål for praktik

Formålet med praktikken er, at du under vejledning afprøver og udvikler dine faglige og personlige kompetencer. Formålet er ligeledes, at du i praktikken udvikler forståelse for din særlige rolle som fagperson inden for det pædagogiske område.

Ved den samlede praktikperiodes afslutning er det målet, at du på avanceret niveau kan:

Praktikmål	
1.	Du kan selvstændigt og sammen med andre varetage de pædagogiske opgaver med forståelse for lovgivningen på det konkrete praktiksted og de politiske målsætninger for området.
2.	Du kan anvende og reflektere over pædagogiske observationer til at planlægge, igangsætte, tilpasse og fagligt begrunde pædagogiske aktiviteter.
3.	Du kan igangsætte pædagogiske aktiviteter, der har fokus målgruppens på sproglig udvikling.
4.	Du kan igangsætte leg og aktiviteter, der medtænker køn, inkluderende processer og fællesskaber, herunder børn i udsatte positioner.
5.	Du kan understøtte målgruppens kompetencer til at etablere venskaber og indgå i relationer.
6.	Du kan selvstændigt gennemføre pædagogiske observationer for at understøtte målgruppens trivsel, nysgerrighed og kendskab til sig selv.
7.	Du kan selvstændigt varetage pædagogiske omsorgsopgaver ud fra en empatisk og faglig professionel tilgang, hvor der arbejdes med at forstå målgruppens signaler og behov.
8.	Du kan igangsætte og motivere til pædagogiske aktiviteter, der skaber engagement og glæde ved fysisk aktivitet og bevægelse.
9.	Du kan anvende udeliv og naturen til at iværksætte pædagogiske aktiviteter, der lærer målgruppen om naturfænomener og bæredygtighed.
10.	Du kan selvstændigt følge hygiejniske retningslinjer og tage initiativ til handlinger, der forebygger infektion i institutioner.
11.	Du kan selvstændigt og i samarbejde med andre skabe rammer for det pædagogiske måltid og igangsætte samtaler om kultur, fællesskaber, sunde valg og livskvalitet.
12.	Du kan igangsætte musiske, æstetiske og kulturelle aktiviteter med fokus på indtryk, oplevelser, dannelse, følelser og kropslige sansninger.
13.	Du kan anvende sociale og digitale medier som redskaber i pædagogiske aktiviteter.
14.	Du kan anvende vedfærdsteknologi på praktikstedet.
15.	Du kan deltage aktivt i faglige drøftelser, i evaluering og dokumentation af pædagogiske aktiviteter, i det daglige samarbejde, til møder og ved vejledning samt i samarbejdet med øvrige fagprofessionelle.
16.	Du kan selvstændigt arbejde med egen rolle og ansvar i forhold til fysiske og psykiske arbejdsbelastninger, herunder ergonomi, konflikthåndtering, samarbejde og arbejdsmiljø.
17.	Du kan anvende målrettet kommunikation i dialog med målgruppen, målgruppens forældre og pårørende og kolleger.
18.	Du kan arbejde med etiske, daglige dilemmaer og reflektere over egen fagprofessionelle rolle i sin pædagogiske praksis.

Din arbejdsgiver tilrettelægger så vidt muligt uddannelsen sådan, at der arbejdes efter stigende sværhedsgrad og kompleksitet, så du ved afslutningen af den sidste praktikperiode opnår et niveau, der svarer til de krav, som stilles til en færdiguddannet. Ved afslutningen af en praktikperiode forud for en skoleperiode, udsteder praktikvirksomheden en praktikerklæring. Praktikerklæringen udstedes til dig og til skolen.

Præstationsstandarder i praktikken (taxonomi)

Alle praktikperioder bliver vurderet som "Godkendt" eller "Ikke godkendt" i forhold til præstationsstandarderne (taxonomien) "Begynder", "Rutineret" og "Avanceret", som de er skrevet i Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser (hovedbekendtgørelsen) § 37.

Hvis du ikke har opnået standpunktsbedømmelsen "Godkendt" i et praktikforløb, bliver du tilbudt et, af den ansættende arbejdsgiver, fastlagt praktikforløb og bliver vurderet på ny.

Begynder

Du kan løse en opgave og udføre en aktivitet i en kendt situation eller ud fra en kendt problemstilling, eller du kan udføre en mere kompliceret aktivitet under vejledning. På dette niveau lægges der vægt på personlig kompetence til at sætte sig ind i uddannelsens fundamentale kundskabs- og færdighedsområder og kompetence til at udvikle ansvarlighed og grundlag for fortsat læring. På begynderniveauet grundlægges også selvstændighed i opgaveløsning.

Rutineret

Du kan planlægge og gennemføre en opgave eller aktivitet eller løse et problem i en rutinemæssig eller kendt situation og omgivelse, alene og i samarbejde med andre. På dette niveau bliver der lagt vægt på den personlige kompetence til selvstændigt at sætte sig ind i mere komplicerede problemstillinger og til at kommunikere med andre om løsningen heraf. Yderligere bliver der lagt vægt på fleksibilitet og omstillingsevne.

Avanceret

Du kan vurdere et problem, kan planlægge, løse og gennemføre en opgave eller aktivitet eller løse et problem også i ikke-rutinesituationer – alene eller i samarbejde med andre – under hensyn til opgavens art. På dette niveau lægges der vægt på den personlige kompetence til at tage selvstændigt ansvar og vise initiativ samt kompetence til selv at formulere og løse faglige og sociale opgaver og problemer. Yderligere lægges der vægt på kvalitetssans og kreativitet.

2.7 Bedømmelsesplan

På pædagogisk assistentuddannelsen bliver eleven bedømt ved:

- løbende feedback i undervisningen som eksempelvis lærer til elev-feedback eller elev til elev-feedback,
- godkendelse af praktikperioder,
- vejledende og endelig standpunktskarakter,
- prøver i grundfag (samfundsfag niveau C., Dansk niveau C og eventuelt engelsk niveau E eller D),
- prøve i et uddannelsesspecifikt fag (dog undtaget arbejdsmiljø og ergonomi)
- afsluttende prøve.

Standpunktsbedømmelse og prøve gives efter 7-trinsskalaen eller bestået/ikke bestået.

Løbende feedback

Formålet med den løbende feedback er, at du kan reflektere over, hvad du har lært, og hvad du mangler at lære i forhold til uddannelsens mål. Den løbende feedback finder sted i undervisningen.

Vejledende og endelige standpunktskarakterer.

Du får vejledende standpunktskarakter i slutningen af skoleperiode 1b og skoleperiode 2 og en endelig standpunktskarakter i slutningen af uddannelsen. Der gives standpunktsbedømmelse i alle grundfag, uddannelsesspecifikke fag, valgfag og valgfrie uddannelsesspecifikke fag. Standpunktsbedømmelse gives efter 7-trinsskalaen eller bestået/ikke bestået.

Prøver

Der er følgende prøver på pædagogisk assistentuddannelsen. Prøverne foregår på dansk – undtagen engelsk.

Grundfag

- samfundsfag C-niveau (med mindre du er godskrevet for faget)
- dansk C-niveau (med mindre du er godskrevet for faget)
- engelsk D-niveau (hvis du har valgt det som valgfag)

Uddannelsesspecifikt fag

- der er prøve i et uddannelsesspecifikt fag. Faget bliver udtrukket af undervisningsministeriet (der er ikke prøve i Arbejdsmiljø og ergonomi)

Afsluttende prøve

- en afsluttende prøve, der tager udgangspunkt i et projekt.

Prøve i grundfag

Bestemmelser for prøven i dansk, samfundsfag og engelsk findes i bekendtgørelsen om grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk i erhvervsuddannelserne nr. 683 af 8-6-2016.

Du skal til eksamen i samtlige grundfag, dvs. samfundsfag niveau C, dansk niveau C og eventuelt engelsk niveau D. Du skal kun op i engelsk, hvis det er valgt som valgfag. Hvis du har fået fritagelse/blevet godskrevet fra et fag, betragtes prøven som aflagt.

Dansk - C-niveau

Prøven er tilrettelagt efter prøveform b, som beskrevet i bekendtgørelsen om grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk i erhvervsuddannelserne nr. 683 8-6-2016.

Prøven er mundtlig og individuel.

I prøven indgår din præsentationsportfolio med minimum 2 tekster. Senest 3 uger før eksamen skal du meddele skriftligt til din lærer, hvilke tekster der indgår i din præsentationsportfolio.

Bedømmelsesgrundlag: Du bedømmes i forhold til de udvalgte mål for faget, og karakteren fastsættes på baggrund af en samlet vurdering af dine kompetencer i faget, dokumenteret gennem din eksamenspræstation. Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang din præstation lever op til følgende af de faglige mål. Der gives karakter efter 7-trinsskalaen.

Bedømmeskriterier forefindes på skolens hjemmeside: www.sosunyk.dk.

Kommunikation

Mål 3: Du kan vælge og anvende it og multimodale medier hensigtsmæssigt og reflekteret til kommunikation, informationssøgning og formidling.

Mål 5: Du kan forklare sproglige normer i diverse kontekster inden for erhverv, uddannelse og samfund.

Læsning

Mål 1: Du kan læse, forstå og diskutere teksters betydning i almene og erhvervsmæssige sammenhænge og anvende relevante læsestrategier i forhold til læseformål, teksttype og kontekst.

Mål 3: Du kan ud fra læseformål, kontekst og kendskab til teksttyper forberede, gennemføre og redegøre for læsning for erhverv, uddannelse og samfund og efterfølgende diskutere disse læsninger.

Fortolkning

Mål 2: Du kan vælge og analysere diverse tekster, som er relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag og anvende relevante analysemodeller.

Mål 3: Du kan tolke og/eller uddrage relevant betydning af tekster, relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag, på grundlag af analyse og diskutere tolkningen.

Mål 4: Du kan reflektere over og vurdere tekster relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse.

Fremstilling

Mål 3: Du kan sammenligne og gå i dialog i erhverv og uddannelse om egne og andres skriftlige produkter, herunder skriveformål, målgruppe, genre og sprog.

Mål 4: Du kan vælge og anvende hensigtsmæssige repræsentationsformer med relevans for erhverv og uddannelse.

Eksaminationsgrundlaget udgøres af skolens prøvespørgsmål og opgaver til dig, af din præsentationsportfolio samt af materiale udarbejdet af dig i forberedelsestiden.

Prøven er tilrettelagt på grundlag af flere af kendte cases samt et opgavesæt knyttet til dit uddannelsesområde. Cases og opgavesæt er udarbejdet af underviseren.

Eksamen begynder med, at du trækker et opgavesæt dagen før den mundtlige eksamen, og det er planlagt i skolens undervisningstid. Trækningen overværes af eksaminator og en prøveansvarlig. Hver opgave må højst indgå 3 gange som trækningsspørgsmål. Den sidste elev har minimum fire opgavesæt at vælge mellem. Eksamen afslutter med censors og eksaminators bedømmelse af din eksamenspræstation.

Der gives karakter efter 7-trinsskalaen.

Eksamenstiden inkl. votering er 30 minutter.

Opgavesættet samt en fortegnelse over tekster i elevernes præsentationsportfolio bliver sendt til censor forud for prøvens afholdelse.

Det er dit ansvar at medbringe følgende til eksamen

- en disposition over din fremgangsmåde til eksamen,
- din præsentationsportfolio samt de nævnte tekster og kopi til censor og eksaminator,
- dit udarbejdede materiale i forbindelse med besvarelse af opgavesættet,
- noter til brug ved fremlæggelse af besvarelse af opgavesættet.

Samfunds-fag

Prøven er tilrettelagt efter prøveform b, som beskrevet i bekendtgørelsen om grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk i erhvervsuddannelserne nr. 683 8-6-2016 og foregår på dansk.

Prøven er individuel og mundtlig.

Eksaminationsgrundlaget er et projekt, som du udarbejder før grundfagsprøven. Projektet indeholder relevante elementer af faget. Du laver en problemformulering, der godkendes af underviser, hvorefter du arbejder med projektet.

Du afleverer det skriftlige produkt, der indgår i prøven, på den aftalte dato.

Prøvens bedømmelsesgrundlag er din mundtlige præstation.

Prøven tager udgangspunkt i dit projekt. Du fremlægger projektet for eksaminator og censor.

Fremlæggelsen af projektet må maksimalt fylde 1/3 af den afsatte tid til eksaminationen. Den resterende tid anvendes til dialog omkring projektet, samt afprøvning af din viden om samfundsfaglige spørgsmål.

Bedømmeskriterier findes på skolens hjemmeside: www.sosunyk.dk

Eksaminationstiden inkl. votering er 30 minutter.

Din præstation helhedsbedømmes i forhold til fagets mål. Der gives karakter efter 7-trinsskalaen.

Engelsk – D-niveau

Prøven er tilrettelagt efter prøveform b, som beskrevet i bekendtgørelsen om grundfag, erhvervsfag og erhvervsrettet andetsprogsdansk i erhvervsuddannelserne nr. 683 af 8-6-2016.

Prøven er mundtlig og individuel.

Prøven aflægges på engelsk.

Prøven tager udgangspunkt i dit selvvalgte emne samt en ukendt opgave.

Det selvvalgte emne indgår i undervisningen. Emnets indhold tager udgangspunkt i din uddannelse og bestemmes i samråd mellem dig og lærer. Du udarbejder en synopsis og et præsentationsmateriale. Undlader du at aflevere en oversigt over det selvvalgte emne inden for den fastsatte tidsramme, kan du ikke afslutte faget med standpunktskarakter og indgå i eksamensudtrækket.

Den ukendte opgave er udarbejdet af skolen ud fra det udvidede tekstbegreb. Du trækker den ukendte opgave en hverdag før eksaminationen.

Oversigt over de ukendte opgaver samt dit emne i den selvvalgte opgave bliver sendt til censor forud for prøvens afholdelse.

Eksaminationsgrundlaget udgøres af

- din synopsis og præsentationsmateriale i forhold til det selvvalgte emne,
- dit mundtlige oplæg ud fra den udtrukne opgave med tilhørende spørgsmål og opgaver til dig,
- materiale udarbejdet af dig i forberedelsestiden.

Varighed

Eksamen begynder med, at du trækker en ukendt opgave dagen før den mundtlige eksamen, og det er planlagt i skolens undervisningstid. Trækningen overværes af

eksaminator og en prøveansvarlig. Hver opgave må højst indgå 3 gange som trækningsspørgsmål. Den sidste elev har minimum fire opgaver at vælge mellem.

Eksamenstiden inkl. votering er 30 min og er delt op i to dele. Første del består af din præsentation af den ukendte opgave samt en efterfølgende samtale om opgaven mellem dig og eksaminator. Anden del består af din præsentation og fremlæggelse af dit selvvalgte emne med uddybende spørgsmål fra eksaminator.

Eksamen afslutter med censors og eksaminators bedømmelse af din eksamenspræstation.

Der gives karakter efter 7-trinsskaleaen.

Bedømmelsesgrundlag

Du bedømmes i forhold til de udvalgte mål for faget, og karakteren fastsættes på baggrund af en samlet vurdering af dine kompetencer i faget, dokumenteret gennem din eksamenspræstation. Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang din præstation lever op til følgende af de faglige mål.

De væsentlige mål

Kommunikation

Mål 1: Du kan forstå indholdet af talt fremmedsprog om alsidige emner.

Mål 2: Du kan forstå indholdet af skrevne fremmedsproglige tekster om alsidige emner.

Mål 3: Du kan udtrykke dig mundtligt med præcision i et sammenhængende sprog med alsidigt ordforråd inden for varierede emner.

Mål 4: Du kan redegøre mundtligt for indholdet af de væsentlige informationer i forskellige teksttyper.

Kommunikationsstrategier

Mål 2: Du kan vælge hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder bruge omskrivninger, overbegreber og synonymer.

Mål 5: Du kan anvende informationer og kilder selvstændigt og kritisk.

Sprogbrug Sprogtilegnelse

Mål 1: Du kan anvende et præcist og alsidigt ordforråd inden for relevante emner.

Mål 2: Du kan udtale fremmedsproget klart, tydeligt og præcist med et alsidigt ordforråd inden for varierede emner og kontekster.

Mål 3: Du kan tale og skrive fremmedsproget så grammatiske regler med betydning for hensigtsmæssig og effektiv kommunikation følges med en høj grad af korrekt sprogbrug.

Kultur og samfundsforhold

Mål 1: Du kan opnå, anvende og redegøre for viden om adfærd, normer og værdier hos brugere af fremmedsproget i erhverv, samfund og i personlige og almene sammenhænge.

Mål 2: Du kan drage sammenligninger og redegøre for forskelle mellem egen kultur og andres kultur.

Bedømmelseskriterier forefindes på skolens hjemmeside: www.sosunykd.dk

Det er dit ansvar at medbringe følgende til eksamen

- en disposition over din fremgangsmåde til eksamen,
- din synopsis og præsentationsmateriale, evt. kopi til censor og eksaminator,
- den udtrukne opgave samt dit materiale udarbejdet i forbindelse med besvarelsen af opgaven,
- noter til brug ved fremlæggelse af både dit selvvalgte emne og den udtrukne opgave.

Prøve i uddannelsesspecifikt fag

Undervisningsministeriet udtrækker et af de uddannelsesspecifikke fag (dog undtaget arbejdsmiljø og ergonomi), som du skal til prøve i. På et hold kan der blive udtrukket flere forskellige uddannelsesspecifikke fag til prøve. De øvrige uddannelsesspecifikke fag afsluttes med en endelig standpunktsbedømmelse.

Prøven er mundtlig og individuel med udgangspunkt i det udtrukne hoved- og fokusområde.

Eksaminationsgrundlaget er opgaver udarbejdet af det udtruknes fag underviser. Til det udtrukne uddannelsesspecifikke fag er der knyttet hovedområder. Faglærer/-erne har beskrevet og defineret hovedområderne. Hovedområde kan være en case, en overskrift, mål mm. Antal af hovedområder kan variere fra prøve til prøve.

Til hvert hovedområde er knyttet et antal fokusområder. Fokusområderne indeholder materiale, der relaterer sig til hovedområderne. Hvert fokusområde rummer flere af fagets mål. Tilsammen dækker fokusområderne samtlige mål for faget. Antal af fokusområder er afhængig af antallet af elever. Der skal altid være mindst 4 muligheder at vælge imellem for eksaminanden.

Ved trækning af hovedområder og fokusområder skal der være en prøveansvarlig til stede. Hoved- og fokusområde trækkes samtidig. Hoved- og fokusområde udleveres mindst en hverdag før prøvens afholdelse.

Prøvens varighed er 25 minutter inkl. votering og tilbagemelding. 20 minutter til eksamination af dig og 5 minutter til votering og tilbagemelding.

Bedømmelsesgrundlaget er din mundtlige præstation, idet du i løbet af det uddannelsesspecifikke fags prøve redegør, gennem fremlæggelse og besvarelse, for din viden i relation til målene for det udtrukne uddannelsesspecifikke fag.

Bedømmelseskriterierne findes på skolens hjemmeside: www.sosunyk.dk

Det udtrukne uddannelsesspecifikke fag offentliggøres 3 uger før prøvens afholdelse.

Særligt for eksamen i det uddannelsesspecifikke fag - bevægelse og idræt

I bevægelse og idræt har prøven en praktisk og en mundtlig del.

Den praktiske og den teoretiske del varer i alt 25 minutter inkl. votering og tilbagemelding. 10 minutter til den praktiske del og 10 minutter til den teoretiske del. 5 minutter til votering og tilbagemelding. Prøven afvikles af 2 omgange. Den praktiske del afvikles først og dernæst finder den teoretiske del sted.

Samtlige elever, der skal op i faget, deltager hele dagen, da eleverne er deltagere ved den praktiske del af eksamen.

Afsluttende prøve

Du afslutter uddannelsen med en mundtlig prøve. Du udarbejder individuelt eller i samarbejde med andre en projektopgave, der danner grundlag for den mundtlige eksamination ved den afsluttende prøve.

Eksaminationsgrundlaget er dit afsluttende projekt.

Bedømmelsesgrundlaget er din mundtlige præstation.

Bedømmelseskriterierne findes på skolens hjemmeside: www.sosunyk.dk

Grupperne kan maksimalt bestå af 3 elever. I kan dog i særlige tilfælde søge dispensation hos uddannelseslederen fra denne regel, og opnå mulighed for at være 4 elever i en gruppe.

Prøvens formål er at dokumentere, at du har tilegnet dig kompetencer, gennem skoleundervisning og praktikuddannelse, som fagperson i dagtilbudsområdet, daginstitutioner, skoler, bo- og dagtilbud for borgere med psykisk og fysisk funktionsnedsættelse samt i borgerens eget hjem med fokus på kompetencemålene for uddannelsen:

1. Du kan selvstændigt og i samarbejde med andre planlægge, gennemføre og evaluere begrundede pædagogiske forløb.
2. Du kan selvstændigt og i samarbejde med andre identificere pædagogiske mål samt anvende mål fra handle- og læreplaner i den daglige pædagogiske praksis.
3. Du kan selvstændigt varetage pædagogisk arbejde inden for rammerne af den gældende lovgivning.
4. Du kan arbejde selvstændigt med pædagogiske metoder, der understøtter nysgerrighed, trivsel, inklusion og udvikling.

5. Du kan selvstændigt igangsætte pædagogiske aktiviteter, der tilsigter deltagelse, involvering og medskabende processer for den pædagogiske målgruppe.
6. Du kan selvstændigt skabe rammer for leg og kreative aktiviteter samt observere og reflektere over legens betydning for målgruppens udvikling.
7. Du kan i samarbejde med andre selvstændigt understøtte den pædagogiske målgruppes evne til at kommunikere og indgå i sociale fællesskaber.
8. Du kan på en anerkendende, etisk og respektfuld måde udvise initiativ, selvstændighed, ansvarlighed og empati i det professionelle møde med andre.
9. Du kan selvstændigt varetage pædagogiske omsorgsopgaver, herunder etablere og indgå i professionelle relationer med den pædagogiske målgruppe.
10. Du kan selvstændigt understøtte den pædagogiske målgruppes mestring af opgaver og udfordringer i dagligdagen.
11. Du kan anvende viden om kognitiv og motorisk udvikling, bevægelse, krop og udeliv til at igangsætte fysisk udviklende aktiviteter.
12. Du kan anvende viden om nationale og lokale anbefalinger i det sundhedsfremmende arbejde.
13. Du kan selvstændigt motivere målgruppen til bevægelse samt igangsætte målrettede fysiske aktiviteter.
14. Du kan selvstændigt tage initiativ til samtaler om sundhed, der kan understøtte målgruppens kompetencer til at træffe sunde valg.
15. Du kan anvende hygiejniske retningslinjer til forebyggelse af smitsomme sygdomme i institutioner samt til at kunne afbryde smitteveje.
16. Du kan anvende it og digitale løsninger til informationssøgning, samarbejde, arbejdstilrettelæggelse, faglig formidling og dokumentation af det pædagogiske arbejde.
17. Du kan anvende digitale medier samt teknologiske løsninger som redskab i pædagogiske aktiviteter.
18. Du kan selvstændigt varetage målrettet kommunikation samt reflektere over kommunikationens betydning for dialog og samarbejde med den pædagogiske målgruppe, forældre, pårørende, andre faggrupper og kollegaer.
19. Du kan anvende viden om gældende regler og lovgivning for arbejdsmiljøområdet og selvstændigt indgå i samarbejdet om at udvikle et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.

20. Du kan anvende viden om konfliktnedtrappende og voldforebyggende pædagogiske metoder til forebyggelse af fysisk og psykisk vold på arbejdspladsen.
21. Du kan selvstændigt reflektere over egen fagprofessionelle rolle samt etiske dilemmaer i det pædagogiske arbejde.

Prøvens form

Prøven er mundtlig og individuel – og tager udgangspunkt i en projektopgave, som du har udarbejdet alene eller sammen med andre elever.

Prøvens forløb

Optakt til afsluttende projektopgaver finder sted i skoleperiode 3.

I arbejder med en selvvalgt problemstilling inden for almen- eller specialområdet. Der er afsat, hvad der svarer til 5 hverdage. Dagene kan være skemalagt over en længere periode.

Første dag i forløbet vælger du det emne, du vil arbejde med og udarbejder en problemformulering. Du har mulighed for at modtage vejledning. Du vælger også, om du vil arbejde alene eller i grupper. Valget er bindende, når problemformuleringen er godkendt af vejlederen. Hvis problemformuleringen ikke er godkendt, bortfalder gruppens/din eksamination.

Du skal udarbejde projektet i henhold til skolens tekniske retningslinjer. Forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag tæller ikke med. Se de tekniske retningslinjer på skolens hjemmeside.

Du og vejleder(e) aftaler selv vejledningsforløbet.

Du skal aflevere opgaven på mailen opgave@sosunyk.dk. Opgaven skal vedhæftes.

Hvis du ikke afleverer projektopgaven til den aftalte tid, eller hvis du udebliver fra eller kommer for sent til en prøve, tildeles du normalt laveste karakter i den gældende karakterskala. Efterfølgende prøveforsøg vil dermed være omprøve. Du har to prøveforsøg. Hvis du ikke opnår mindst karakteren 02, bliver der aftalt et nyt prøveforløb med skolens ledelse. Du udarbejder et nyt projekt. Bestået prøve kan ikke tages om.

Prøvens varighed er 30 minutter inkl. votering og tilbagemelding. 25 minutter til eksamination af dig og 5 minutter til votering og tilbagemelding. Du kan ikke overvære voteringen mellem eksaminator og censor.

Prøven bedømmes efter 7-trinsskalaen.

Eksaminator er en projektvejleder, der underviser på pædagogisk assistentuddannelse.

Censor bliver udpeget af skolen og er en person med en relevant faglig baggrund.

Praktik

Bedømmelse af mål i praktikken foregår som foreskrevet i bekendtgørelsen nr. 1196 af 28/09/2018:

”§ 6 Stk. 4. Ved afslutningen af en praktikperiode afgiver praktikvirksomheden en praktikerklæring. Der anvendes bedømmelsen ”godkendt/ikke godkendt”.

Hvis du ikke har opnået bedømmelsen ”godkendt” i en praktikperiode, bliver du tilbudt et nyt fastlagt praktikforløb af den ansættende myndighed og vurderes på ny.

Censorer

SOSU Nykøbing Falster indgår i et censorsamarbejde med andre SOSU-skoler på Sjælland og Bornholm omkring grundfags- og uddannelsesspecifikke fags prøver. Til den afsluttende prøve stiller de omkringliggende kommuner censorer til rådighed. Det er medarbejderne inden for det pædagogiske område, der er censorer på skolen til den afsluttende prøve.

Bedømmelseskriterier findes på skolens hjemmeside: www.sosunyk.dk.

Udstedelse af skolebevis

For at du kan få et skolebevis kræves følgende som foreskrevet i bekendtgørelsen nr. 1196 af 28/09/2018:

”For at der kan udstedes skolebevis, skal eleven have bestået de obligatoriske og valgfri uddannelsesspecifikke fag. Eleven skal tillige have bestået prøver i grundfagene dansk og samfundsfag samt et uddannelsesspecifikt fag. Elever, der har valgt grundfaget engelsk, skal afslutte faget med prøve uden beståkrav.”

”Ved uddannelsens afslutning udsteder skolen på det faglige udvalgs foranledning et uddannelsesbevis til eleven, hvis praktikerklæringerne for hver enkelt praktikperiode er bedømt ”godkendt”.

2.8 Valgfag

Valgfagskatalog med oversigt og beskrivelser kan du se på skolens hjemmeside www.sosunyk.dk.

Standpunktsbedømmelse bliver givet efter 7-trinsskalaen eller bestået/ikke bestået.

2.9 Valgfrit uddannelsesspecifikt fag

Du kan se en oversigt og beskrivelse af de valgfrie uddannelsesspecifikke fag på skolens hjemmeside www.sosunyk.dk.

Standpunktsbedømmelse er bestået/ikke bestået.

2.10 Talentspor

Ifølge uddannelsesordningen pr. 1. august 2015 har du mulighed for, hvis du har forudsætninger for det, at være på talentsporet på hovedforløbet.

Inden eller efter uddannelsens begyndelse afklarer du i samarbejde med SOSU og ansættende myndighed, om du skal gennemføre hovedforløbet på talentspor. Det er afgørende, hvorvidt du opfylder de gældende regler for optagelse.

Hvis du skal gennemføre uddannelsen på talentspor, bliver det skrevet i uddannelsesaftalen og i uddannelsesplanen. Hvis du gennemfører uddannelsen på talentspor vil det, ved uddannelsens afslutning, fremgå af uddannelsesbeviset.

På talentspor forventer vi, at du er særligt motiveret for at yde den indsats, der skal til for at imødekomme kravene på et højere taksonomisk niveau. Du skal have en dynamisk tankegang (dvs. at du bl.a. skal hilse udfordringer velkommen, håndtere forhindringer med vedholdenhed og ved at kritik kan du lære af). De højere mål kan fx nås gennem undervisningsdifferentiering og didaktiske overvejelser i forhold til mål, indhold og metoder.

På den pædagogiske assistentuddannelse er der fokus på øgede kompetencer inden for sundhed, bevægelse, natur og digital kultur. Hvis du er på talentspor, forventes du at være i stand til at vurdere og begrunde deres handlinger, løse opgaver målrettet og selvstændigt samt at kunne reflektere over dine tilrettelæggelse af arbejdsopgaver.

På talentspor får du følgende fag på ekspertniveau:

- Bevægelse og idræt
- Natur og udeliv
- Sundhed i den pædagogiske praksis
- Digital kultur

På talentsporet vil du som udgangspunkt være en del af den samlede klasse. Dertil kommer undervisningsdifferentiering i læringsaktiviteterne.

Du kan fortryde talentspor og fravælge det efter gældende regler om at ændre en uddannelsesaftale. Dette kan ske efter samtale med faglærer. Faglæreren kan ligeledes i samråd med dig vurdere, om det er det rette niveau, du følger.

3. Læringsaktivitetsbeskrivelser

Den pædagogiske assistentuddannelse er opdelt i temaer og det er ud fra disse temaer, at undervisningen er planlagt. Der er temaer, der er fælles for EUD-elever under 25 år og EUV-elever over 25 år. Der er også temaer, der kun er for EUD-elever under 25 år eller kun for EUV-elever over 25 år. EUV-eleverne afslutter deres uddannelse før EUD-eleverne.

Temaerne er:

- Ind i PA (1 uge fælles for EUD og EUV)
- Menneskets udvikling 1a og 1b (16 uger fælles for EUD og EUV)
- Menneskets udvikling EUD (3 uger kun for EUD)
- Menneskets udvikling 2 (4 uge fælles for EUD og EUV)
- Pædagogiske metoder 1 (12 uger fælles for EUD og EUV)
- Pædagogiske metoder EUD (2 uger kun for EUD)
- Pædagogiske metoder 2 (9 uger fælles for EUD og EUV)
- PA afsluttende prøve for EUV (1 uge)
- PA afsluttende prøve for EUD (1 uge)

Ind i PA (1 uge fælles for EUD og EUV).

I dette tema introduceres du til uddannelsen som pædagogisk assistent. Vi bruger tid på at lære hinanden at kende og på at introducere de fag, der indgår i uddannelsen.

Fag	Mål
Pædagogik	1, 2, 3, 6, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 18
Psykologi i den pædagogiske praksis	1, 2, 3, 5, 6, 9, 10
Kommunikation i den pædagogiske praksis	1, 2, 3, 5, 6, 7, 10
Sundhed i den pædagogiske praksis Avanceret og ekspert niveau	1, 3, 5, 8
Bevægelse og idræt Avanceret og ekspert niveau	1, 2, 4, 5
Natur og udeliv Avanceret og ekspert niveau	1, 2, 3, 4, 5, 6
Digital kultur Avanceret og ekspert niveau	2, 3, 4, 5
Kulturelle udtryksformer og aktiviteter	2, 3, 4, 6, 7
Dansk niveau C	Alle mål
Samfundsfag niveau C	Alle mål

Menneskets udvikling 1 (16 uger fælles for EUD og EUV).

I dette tema arbejder vi med menneskets fysiske, psykiske og sociale udvikling fra 0-13 år. Vi arbejder på tværs af fagene med udgangspunkt i relevante problemstillinger for den praktik, du skal ud i. Der arbejdes med den pædagogiske assistents rolle.

Undervejs skal du inden for alle fag præsentere, argumentere for og dokumentere de faglige problemstillinger og overvejelser, der arbejdes med. I temaet ligger der et tværfagligt forløb med fokus på køn, kønsidentitet og seksualitet. Op i mod praktikperioden vil vi arbejde med praktikmålene.

Sidst i skoleperioden vil du få en skriftlig vejledende karakter i de fag, du har haft i skoleperioden.

Fag	Mål
Pædagogik	1, 2, 3, 6, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 18
Psykologi i den pædagogiske praksis	1, 2, 3, 5, 6, 9, 10
Kommunikation i den pædagogiske praksis	1, 2, 3, 5, 6, 7, 10
Sundhed i den pædagogiske praksis Avanceret og ekspert niveau	1, 3, 5, 8
Bevægelse og idræt Avanceret og ekspert niveau	1, 2, 4, 5
Natur og udeliv Avanceret og ekspert niveau	1, 2, 3, 4, 5, 6
Digital kultur Avanceret og ekspert niveau	2, 3, 4, 5
Kulturelle udtryksformer og aktiviteter	2, 3, 4, 6, 7
Dansk niveau C	Alle mål
Samfundsfag niveau C	Alle mål

Menneskets udvikling EUD (3 uger kun for EUD).

I dette tema arbejder vi med fagene: Arbejdsmiljø og ergonomi, Pædagogik, Bevægelse og idræt, Kulturelle udtryksformer og aktiviteter i den pædagogiske praksis. Vi arbejder på tværs af fagene med udgangspunkt i relevante problemstillinger for den praktik, du skal ud i.

Fag	Mål
Pædagogik	1, 2, 3, 6, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 18
Bevægelse og idræt Avanceret og ekspert niveau	1, 2, 4, 5
Kulturelle udtryksformer og aktiviteter	2, 3, 4, 6, 7
Arbejdsmiljø og ergonomi	1, 4, 5

Menneskets udvikling 2 (4 uge fælles for EUD og EUV).

I dette tema vil der være opsamling fra praktik. Vi vil arbejde videre med menneskets fysiske, psykiske og sociale udvikling fra 0-13 år. I denne periode skal du også skrive projekt om sprog i det pædagogiske arbejde.

Fag	Mål
Pædagogik	1, 2, 3, 6, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 18
Psykologi i den pædagogiske praksis	1, 2, 3, 5, 6, 9, 10

Lokal undervisningsplan for
Pædagogisk assistentuddannelse

Kommunikation i den pædagogiske praksis	1, 2, 3, 5, 6, 7, 10
Sundhed i den pædagogiske praksis Avanceret og ekspert niveau	1, 3, 5, 8
Bevægelse og idræt Avanceret og ekspert niveau	1, 2, 4, 5
Natur og udeliv Avanceret og ekspert niveau	1, 2, 3, 4, 5, 6
Digital kultur Avanceret og ekspert niveau	2, 3, 4, 5
Kulturelle udtryksformer og aktiviteter	2, 3, 4, 6, 7
Dansk niveau C	Alle mål
Samfundsfag niveau C	Alle mål

Pædagogiske metoder 1 (12 uger fælles for EUD og EUV).

I dette tema arbejder vi med de specialpædagogiske udfordringer, som du kan komme ud for i arbejdet som pædagogisk assistent. Der ligger et valgfag og et valgfrit uddannelsesspecifikt fag i temaet. Derudover skal du i dette tema til eksamen i dansk og samfundsfag. Du skal også til eksamen i engelsk, hvis du har valgt det som valgfag.

Du skal sidst i perioden arbejde med praktikmål.

Fag	Mål
Pædagogik	1, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 14, 16
Psykologi i den pædagogiske praksis	4, 7, 8, 11
Kommunikation i den pædagogiske praksis	4, 8, 9
Sundhed i den pædagogiske praksis Avanceret og ekspert niveau	2, 8, 9
Bevægelse og idræt Avanceret og ekspert niveau	3, 6, 7, 8
Natur og udeliv Avanceret og ekspert	7, 8
Digital kultur Avanceret og ekspert niveau	1, 6, 7, 8
Kulturelle udtryksformer og aktiviteter	1, 5, 8, 9
Dansk niveau C	Alle mål
Samfundsfag	Alle mål

Pædagogiske metoder EUD (2 uger for EUD).

I dette tema arbejder vi med fagene: Arbejds miljø og ergonomi, Pædagogik, Bevægelse og idræt, Kulturelle udtryksformer og aktiviteter i den pædagogiske praksis. Vi arbejder på tværs af fagene med udgangspunkt i relevante problemstillinger for den praksis, du skal ud i.

Fag	Mål
Pædagogik	1, 2, 3, 6, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 18,
Bevægelse og idræt Avanceret og ekspert niveau	1, 2, 4, 5
Kulturelle udtryksformer og aktiviteter	2, 3, 4, 6, 7
Arbejds miljø og ergonomi	1, 4, 5

Pædagogiske metoder 2 (9 uger fælles for EUV og EUD).

I dette tema vil vi arbejde med de specialpædagogiske udfordringer, som du kan møde som pædagogisk assistent. Du skal til prøve i et af de uddannelsesspecifikke fag.

I temaet skal du også skrive det afsluttende projekt.

Fag	Mål
Pædagogik	Alle
Psykologi i den pædagogiske praksis	Alle
Kommunikation i den pædagogiske praksis	Alle
Sundhed i den pædagogiske praksis Avanceret og ekspert niveau	Alle
Bevægelse og idræt Avanceret og ekspert niveau	Alle
Natur og udeliv Avanceret og ekspertniveau	Alle
Digital kultur Avanceret og ekspertniveau	Alle
Kulturelle udtryksformer og aktiviteter	Alle

PA afsluttende prøve for EUV (1 uge).

Den sidste uge bruges til afsluttende prøve, der tager udgangspunkt i et tværfagligt projekt. Det er den mundtlige fremlæggelse, der danner grundlag for bedømmelsen.

Fag	Mål
Kompetencemål for uddannelsen	Alle

PA afsluttende prøve for EUD (1 uge).

Efter en kort opsamling fra den supplerende praktik, bruges det sidste tema til afsluttende prøve, der tager udgangspunkt i et tværfagligt projekt. Det er den mundtlige fremlæggelse, der danner grundlag for bedømmelsen.

Fag	Mål
Kompetencemål for uddannelsen	Alle

4. Bilag: Målene for fagene

Kompetencemålene kan ses under afsnittet "Kompetencemål for Pædagogisk assistentuddannelse". Målene for praktik kan ses under afsnittet om praktikken. Målene for valgfagene og de valgfri uddannelsesspecifikke fag kan ses på www.sosunyk.dk

Obligatoriske uddannelsesspecifikke fag

4.1 Målene for pædagogik

Bedømmelse: standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 8 uger

1. Eleven kan anvende viden om aktuelle og relevante pædagogiske retninger, teorier og metoder, til at arbejde med den pædagogiske målgruppes trivsel, udvikling, læring og dannelse.
2. Eleven kan anvende viden om didaktiske modeller og har forståelse for den pædagogiske assistents rolle i etableringen af rammer for læring og udvikling.
3. Eleven kan planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske forløb og kan anvende mål for handle- og læreplaner i den pædagogiske praksis.
4. Eleven kan anvende metoder til observation og kan på baggrund af sine iagttagelser justere egen pædagogiske praksis samt bidrage til at justere institutionens hverdagspraksis.
5. Eleven kan anvende viden om forskellige pædagogiske målgrupper, til at understøtte den enkeltes egne ressourcer, handlekompetencer og mestring af hverdagen.
6. Eleven kan med afsæt i viden om pædagogisk idéhistorie forholde sig til etiske dilemmaer i egen pædagogiske praksis.
7. Eleven kan reflektere over den pædagogiske sektors historie og betydning for dannelse og opdragelse, herunder demokrati og medbestemmelse.
8. Eleven kan anvende viden om etableringen af den pædagogiske sektor og bevægelsen fra forsorg og pasning til udvikling og læring, til at forstå egen fagprofessionelle rolle.
9. Eleven kan anvende viden om, hvordan Serviceloven, Dagtilbudsloven og Folkeskoleloven danner grundlag og ramme for den pædagogiske praksis.

10. Eleven kan anvende viden om magtanvendelse, omsorgs-, underretnings-, oplysnings - og tavshedspligt, til at arbejde efter gældende lovgivning i den pædagogiske sektor.
11. Eleven kan reflektere over egen pædagogiske praksis, som en velfærdsopgave der er styret af politiske retningslinjer og beslutninger, udmøntet i lokale retningslinjer på regionalt niveau, kommunalt niveau og på institutionsniveau.
12. Eleven kan anvende viden om andre faggrupper og relevante organisationer, der kan inddrages i arbejdet med sammenhænge i det tværfaglige samarbejde.
13. Eleven kan etablere relationer i arbejdet med den pædagogiske målgruppe samt reflektere over den professionelles ansvar for anerkendelse i samspillet og samværet.
14. Eleven kan anvende viden om omsorg og omsorgssvigt i arbejdet med den pædagogiske målgruppe.
15. Eleven kan anvende viden om legens betydning, til at understøtte den pædagogiske målgruppes sociale kompetencer og arbejde med målgruppens trivsel, læring og udvikling.
16. Eleven kan anvende viden om fællesskaber, inklusion og mangfoldighed til selvstændigt at understøtte sociale fællesskaber og inkluderende miljøer.
17. Eleven kan anvende viden om sammenhænge mellem kognition og sproglig udvikling til selvstændigt at planlægge, igangsætte og afprøve aktiviteter, der understøtter sprogstimulerende miljøer.
18. Eleven kan reflektere over hvordan den pædagogiske praksis kan have indflydelse på kønsroller og stereotyper.

4.2 Målene for psykologi i den pædagogiske praksis

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 5 uger

1. Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes psykologiske udvikling, til at understøtte trivsel, læring og udvikling.
2. Eleven kan selvstændigt understøtte den pædagogiske målgruppes leg, læring og udvikling på baggrund af viden om psykologiske teorier.
3. Eleven kan anvende viden om udviklings - og socialpsykologi til selvstændigt at understøtte målgruppens identitetsdannelse og evne til at indgå i relationer og sociale fællesskaber.
4. Eleven kan anvende viden om tilknytningsteori og -forstyrrelser, til at understøtte udvikling, læring og trivsel.
5. Eleven kan anvende viden om psykosociale forståelser af køn og kønsidentitet, til at understøtte den pædagogiske målgruppes udvikling og identitetsdannelse.
6. Eleven kan anvende viden om gruppedynamikker, til at understøtte den pædagogiske målgruppes deltagelse i sociale aktiviteter.
7. Eleven kan anvende viden om etnicitet og betydningen af kulturelle forskelligheder i igangsættelsen af pædagogiske aktiviteter og i arbejdet med at understøtte pædagogiske læringsmiljøer.
8. Eleven kan anvende viden om begreberne normalitet og afvigelse, til at igangsætte inkluderende aktiviteter, der inddrager sociale samspil og deltagelse i fællesskaber.
9. Eleven kan anvende viden om socialpsykologi og kognitiv psykologi til selvstændigt og i samarbejde med andre at arbejde målrettet med den pædagogiske målgruppes trivsel, nysgerrighed, læring og udvikling.
10. Eleven kan anvende viden om faktorer, der kan fremme eller hæmme den pædagogiske målgruppes motivation, til at deltage i pædagogiske aktiviteter og fællesskaber.
11. Eleven kan anvende viden om udviklingsforstyrrelser, funktionsnedsættelser samt misbrugsproblematikker, til at arbejde ressourceorienteret med den pædagogiske målgruppe.

4.3 Målene for kommunikation i den pædagogiske praksis

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 3 uger

1. Eleven kan anvende viden om kommunikationsteori og -metoder, til at indgå i dialog og samarbejde med den pædagogiske målgruppe, pårørende, familie, kollegaer og andre fagpersoner.
2. Eleven kan anvende viden om verbal og non-verbal kommunikation, til at indgå i professionelle relationer med den pædagogiske målgruppe.
3. Eleven kan anvende viden om betydningen af at kommunikere anerkendende i den professionelle relation og dialog med familie og pårørende.
4. Eleven kan anvende viden om redskaber og metoder til rådgivning og vejledning af den pædagogiske målgruppe samt familie og pårørende.
5. Eleven kan anvende viden om forskellige dokumentationsformer til faglig formidling og dialog med den pædagogiske målgruppe samt familie og pårørende.
6. Eleven kan anvende viden om dokumentation som redskab til kvalitetssikring samt samarbejde og kommunikation med kollegaer og andre fagpersoner.
7. Eleven kan anvende viden om roller og relationer til selvstændigt at indgå professionelt i samarbejde både med det øvrige pædagogiske personale og andre faggrupper.
8. Eleven kan anvende et professionelt fagsprog i samarbejdet med kollegaer og andre fagpersoner.
9. Eleven kan reflektere over og anvende viden om konflikter, konflikthåndteringsstrategier og voldsforebyggelse.
10. Eleven kan anvende retningslinjer og redskaber til konflikthåndtering i forhold til den pædagogiske målgruppe.

4.4 Målene for sundhed i den pædagogiske praksis (Avanceret)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed. 3 uger

1. Eleven skal kunne arbejde sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende i den pædagogiske praksis samt kunne anvende et sundhedsbegreb, der medtager psykiske, fysiske og sociale forhold.
2. Eleven kan igangsætte sundhedsfremmende aktiviteter i den pædagogiske praksis under hensyn til mestring og forskellige forståelser af sundhed.
3. Eleven kan anvende viden om kostens og måltidets betydning for sundhed, trivsel og socialisering, til at tilrettelægge måltidet som målrettet pædagogisk aktivitet.
4. Eleven kan anvende viden om seksualitet, til at understøtte kropsbevidsthed og identitetsudvikling hos den pædagogiske målgruppe.
5. Eleven kan anvende viden om nationale retningslinjer og lokale procedurer for hygiejne til at kunne forebygge infektioner.
6. Eleven kan anvende viden om hygiejne og håndtering af fødevarer, når der tilberedes mad til eller sammen med den pædagogiske målgruppe.
7. Eleven kan selvstændigt støtte og motivere den pædagogiske målgruppe, til at tage ansvar for egen personlige hygiejne.
8. Eleven skal have kendskab til de mest almindelige forekommende sygdomme og anvende viden om smitteveje, til at bryde smittekæden og mindske risikoen for institutionsinfektioner.
9. Eleven kan anvende viden om lokale procedurer og handle.

4.5 Målene for sundhed i den pædagogiske praksis (Ekspert)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

Varighed: 3 uger

1. Eleven skal kunne begrunde det sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende arbejde i den pædagogiske praksis samt kunne identificere psykiske, fysiske og sociale forholds betydning for det sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende arbejde.
2. Eleven kan vurdere og begrunde igangsatte sundhedsfremmende aktiviteter i den pædagogiske praksis under hensyn til mestring og forskellige forståelser af sundhed.
3. Eleven kan anvende viden om kostens og måltidets betydning for sundhed, trivsel og socialisering, til at begrunde og vurdere tilrettelagte måltider som målrettet pædagogisk aktivitet.
4. Eleven kan anvende viden om seksualitet, til at vurdere og begrunde aktiviteter, der understøtter kropsbevidsthed og identitetsudvikling hos den pædagogiske målgruppe.
5. Eleven kan anvende viden om nationale retningslinjer og lokale procedurer for hygiejne til at vurdere og begrunde det konkrete arbejde for at forebygge infektioner.
6. Eleven kan vurdere og begrunde betydningen af viden om hygiejne og håndtering af fødevarer, når der tilberedes mad til eller sammen med den pædagogiske målgruppe.
7. Eleven kan vurdere og begrunde behovet for at støtte og motivere den pædagogiske målgruppe, til at tage ansvar for egen personlige hygiejne.
8. Eleven kan identificere mulige smitteveje og deltage i innovative processer for at bryde smittekæden og mindske risikoen for institutionsinfektioner.
9. Eleven kan anvende viden om lokale procedurer til at vurdere og begrunde egen rolle og ansvar ved håndtering af medicin i den pædagogiske praksis.

4.6 Målene for bevægelse og idræt (Avanceret)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 4 uger

1. Eleven kan anvende viden om leg, sanser, bevægelse og idræt, til at understøtte den pædagogiske målgruppes fysiske, psykiske og sociale udvikling og trivsel.
2. Eleven kan planlægge og formidle forskellige sanse- og bevægelseslege i kreative og fantasifulde rammer samt organisere bevægelseslege, der understøtter specifikke udviklings- og læringsområder.
3. Eleven skal kunne planlægge, gennemføre og målrette inkluderende idræts- og bevægelsesaktiviteter, hvor målgruppen oplever glæde ved bevægelse og møder varierede deltagelsesmuligheder.
4. Eleven kan anvende viden om det lokale foreningsliv samt lokale politikker og indsatsområder i planlægningen af fysiske aktiviteter for den pædagogiske målgruppe.
5. Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes motoriske udvikling og sansning, til at tilrettelægge og udføre sansemotoriske aktiviteter.
6. Eleven kan anvende viden om mennesker med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne til selvstændigt at planlægge bevægelsesaktiviteter, så målgruppen udvikler egne handlekompetencer gennem fysisk aktivitet.
7. Eleven skal gennem udvikling af egen kropsbevidsthed kunne tilrettelægge aktiviteter, der understøtter og udvikler en positiv kropsbevidsthed hos den pædagogiske målgruppe.
8. Eleven kan i planlægningen af pædagogiske aktiviteter reflektere over den samfundsmæssige påvirkning af børn, unge og voksnes bevægelsesvaner og kropsforståelse.

4.7 Målene for bevægelse og idræt (Ekspert)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

Varighed: 4 uger

1. Eleven kan anvende viden om leg, sanser, bevægelse og idræt til at begrunde hvordan der arbejdes målrettet med at understøtte målgruppens fysiske, psykiske og sociale udvikling og trivsel.
2. Eleven kan målrettet planlægge og formidle forskellige sanse- og bevægelseslege i kreative og fantasifulde rammer, samt organisere bevægelseslege der understøtter specifikke udviklings- og læringsområder.
3. Eleven skal kunne vurdere og begrunde, hvordan målrettede inkluderende idræts- og bevægelsesaktiviteter kan forbedre den pædagogiske målgruppes deltagelsesmuligheder og oplevelse af glæde ved bevægelse.
4. Eleven kan anvende viden om det lokale foreningsliv samt lokale politikker og indsatsområder til målrettet planlægning af fysiske aktiviteter for den pædagogiske målgruppe.
5. Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes motoriske udvikling og sansning til at begrunde og målrette tilrettelæggelse og udførelse af sansemotoriske aktiviteter.
6. Eleven kan anvende viden om mennesker med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne til selvstændigt at deltage i planlægningen af innovative bevægelsesaktiviteter, der arbejder målrettet med udvikling af målgruppens egne handlekompetencer gennem fysisk aktivitet.
7. Eleven skal gennem udvikling af egen kropsbevidsthed målrettet tilrettelægge aktiviteter, der understøtter og udvikler en positiv kropsbevidsthed hos den pædagogiske målgruppe.
8. Eleven kan identificere samfundsmæssige påvirkninger af børn, unge og voksnes bevægelsesvaner og kropsforståelse og på denne baggrund begrunde målrettede pædagogiske aktiviteter.

4.8 Målene for natur og udeliv (Avanceret)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 3 uger

1. Eleven kan medvirke i udviklingen af pædagogiske forløb, der anvender naturen som sanserum, læringsrum og oplevelsesrum.
2. Eleven kan anvende viden om naturen og udelivets muligheder, til at understøtte den pædagogiske målgruppes socialisering, identitet og sansemotoriske udvikling.
3. Eleven kan understøtte den pædagogiske målgruppes fantasi og kreativitet gennem innovativt arbejde med natur- og genbrugsmaterialer på værksted og i naturen.
4. Eleven kan anvende viden om naturens ressourcer og menneskelig påvirkning, til at inddrage bæredygtighed i de pædagogiske aktiviteter.
5. Eleven kan anvende viden om naturfænomener, til gennem formidling af naturoplevelser at stimulere nysgerrighed og erfaringsdannelse hos den pædagogiske målgruppe.
6. Eleven kan anvende naturens muligheder som ramme for det pædagogiske måltid.
7. Eleven kan anvende viden om friluftspolitik og lokale naturvejledningstilbud, til at igangsætte friluft aktiviteter målrettet den pædagogiske målgruppe.
8. Eleven kan anvende viden om sikkerheds- og lovmæssige retningslinjer i planlægningen og gennemførelsen af friluftsliv, lege- og bevægelsesaktiviteter i naturen.

4.9 Målene for natur og udeliv (Ekspert)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

Varighed: 3 uger

1. Eleven kan målrettet planlægge, udvikle og begrunde innovative pædagogiske forløb, der anvender naturen som sanserum, læringsrum og oplevelsesrum.
2. Eleven kan vurdere og begrunde naturen og udelivets muligheder som redskab til målrettet at understøtte den pædagogiske målgruppes socialisering, identitet og sansemotoriske udvikling.
3. Eleven kan deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af innovative processer, der understøtter den pædagogiske målgruppes fantasi og kreativitet gennem arbejde med natur- og genbrugsmaterialer på værksted og i naturen.
4. Eleven kan anvende viden om naturens ressourcer og menneskelig påvirkning, til at deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af innovative processer, der inddrager bæredygtighed i de pædagogiske aktiviteter.
5. Eleven skal kunne anvende viden om og identificere naturfænomener, til gennem formidling af naturoplevelser, at stimulere nysgerrighed og erfaringsdannelse hos den pædagogiske målgruppe.
6. Eleven kan vurdere og begrunde naturens muligheder som målrettet ramme for det pædagogiske måltid.
7. Eleven kan vurdere og begrunde inddragelse af friluftspolitik og lokale naturvejledningstilbud, til at igangsætte friluft aktiviteter målrettet den pædagogiske målgruppe.
8. Eleven kan anvende viden om sikkerheds- og lovmæssige retningslinjer til at vurdere og begrunde planlægningen og gennemførelsen af friluftsliv, lege- og bevægelsesaktiviteter i naturen.

4.10 Målene for digital kultur (Avanceret)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 3 uger

1. Eleven kan anvende digitale medier, til at planlægge og igangsætte pædagogiske aktiviteter.
2. Eleven kan anvende viden om digital mediekultur og digital dannelse, til at arbejde med den pædagogiske målgruppes overvejelser og adfærd i brugen af digitale- og sociale medier.
3. Eleven kan anvende viden om sociale mediers betydning i forhold til socialisering, identitets- og relationsdannelse.
4. Eleven kan anvende forskellige digitale medier til pædagogiske aktiviteter med fokus på kreative og æstetiske udtryksformer.
5. Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes legekultur, til at inddrage relevante digitale redskaber i den pædagogiske praksis.
6. Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi, sociale- og digitale medier som hjælpemiddel til øget selvhjulpethed og styrket livskvalitet hos den pædagogiske målgruppe.
7. Eleven kan anvende it, sociale og digitale medier som formidlings-, kommunikations- og dokumentationsredskaber i den pædagogiske praksis.
8. Eleven kan anvende viden om lovgivning og gøre sig etiske overvejelser i brugen af digitale og sociale medier i den pædagogiske praksis.

4.11 Målene for digital kultur (Ekspert)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

Varighed: 3 uger

1. Eleven kan anvende digitale medier, til målrettet at planlægge og igangsætte pædagogiske aktiviteter.
2. Eleven kan anvende viden om digital mediekultur og digital dannelse, til at arbejde målrettet med den pædagogiske målgruppes overvejelser og adfærd i brugen af digitale- og sociale medier.
3. Eleven kan vurdere og begrunde sociale mediers betydning i forhold til socialisering, identitets- og relationsdannelse.
4. Eleven kan vurdere og begrunde anvendelsen af forskellige digitale medier til målrettede pædagogiske aktiviteter med fokus på kreative og æstetiske udtryksformer.
5. Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes legekultur, til at begrunde inddragelsen af relevante digitale redskaber i den pædagogiske praksis.
6. Eleven kan vurdere og begrunde behovet for velfærdsteknologi, sociale- og digitale medier som hjælpemiddel til øget selvhjulpenhed og styrket livskvalitet hos den pædagogiske målgruppe.
7. Eleven kan målrettet anvende it, sociale og digitale medier som formidlings-, kommunikations- og dokumentationsredskaber i den pædagogiske praksis.
8. Eleven kan anvende viden om lovgivning og gøre sig etiske overvejelser til at vurdere og begrunde brugen af digitale og sociale medier i den pædagogiske praksis.

4.12 Målene for kulturelle udtryksformer og aktiviteter

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 5 uger

1. Eleven skal gennem egenproduktion udvikle egen kreativitet inden for områderne musik, drama og værksted og kunne igangsætte aktiviteter i samspil med den pædagogiske målgruppe.
2. Eleven kan anvende viden om form, materialer og teknikker, til at igangsætte aktiviteter med den pædagogiske målgruppe inden for områderne musik, drama og værksted.
3. Eleven kan anvende viden om aktiviteter inden for musik, drama og værksted, til at arbejde målrettet med pædagogiske lære- og handleplaner.
4. Eleven kan selvstændigt planlægge og udøve æstetiske, musiske og praktiske forløb i forhold til den pædagogiske målgruppe.
5. Eleven kan anvende viden om inklusion, fællesskaber og forskellige pædagogiske målgruppers kulturelle baggrunde og udtryksformer i planlægningen af pædagogiske aktiviteter.
6. Eleven kan skabe rammer for leg, oplevelser og sansninger, der understøtter den pædagogiske målgruppes æstetiske udvikling og læring.
7. Eleven kan anvende viden om kulturens betydning for opfattelsen og udviklingen af kønsroller, til at understøtte den pædagogiske målgruppes forskellige udtryk og interesser.
8. Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes forudsætninger, til selvstændigt at planlægge og igangsætte aktiviteter, der medinddrager og understøtter målgruppens autonomi, integritet og værdighed.
9. Eleven kan anvende viden om kulturæstetiske processer, til selvstændigt og i samarbejde med andre at arbejde målrettet med aktiviteter, som fremmer målgruppens dannelse og sociale kompetencer.

4.13 Målene for arbejdsmiljø og ergonomi

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen. Faget kan ikke udtrækkes til prøve.

Præstationsstandard: Avanceret

Varighed: 2 uger

1. Eleven kan anvende viden om det fysiske, kemiske, psykosociale og ergonomiske arbejdsmiljø, til at planlægge og udføre arbejdsopgaver.
2. Eleven kan selvstændigt planlægge og arbejde med forflytningsopgaver herunder forebygge arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker.
3. Eleven kan anvende viden om faktorer, der kan føre til konflikter og vold, til at reflektere over og medvirke i forebyggelsen af fysisk og psykisk vold på arbejdspladsen.
4. Eleven kan anvende viden om relevant arbejdsmiljølovgivning i arbejdet som pædagogisk assistent, til at reflektere over egen rolle i forhold til udviklingen af et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.
5. Eleven kan anvende viden om relevante arbejdsmiljøaktører til løsning af problemer med arbejdsmiljøet på arbejdspladsen.
6. Eleven kan anvende lokale retningslinjer og procedurer, til at medvirke i igangsættelse af kriseberedskab.

Grundfag

4.14 Målene for dansk niveau C

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Varighed: 2 uger

Undervisningens mål er, at:

Kommunikation

1. Eleven kan kommunikere reflekteret og nuanceret i komplekse almene og erhvervsfaglige situationer med brug af relevante tale-, lytte- og samtalestrategier i forhold til formål og situation.
2. Eleven kan diskutere, argumentere og kommunikere hensigtsmæssigt i samarbejde og samvær med andre og reflektere over samspillet mellem formål og forskellige former for kommunikation.
3. Eleven kan vælge og anvende it og multimodale medier hensigtsmæssigt, reflekteret og kritisk til kommunikation, informationssøgning og formidling.
4. Eleven kan skelne mellem, reflektere over, vurdere og indgå i kritisk dialog om virksomheders interne og eksterne kommunikation.
5. Eleven kan forklare og reflektere over sproglige normer i diverse kontekster indenfor erhverv, uddannelse, samfund og danskfaget.

Læsning

1. Eleven kan gennemføre målrettet og kritisk informationssøgning med relevans for erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag.
2. Eleven kan ud fra læseformål, kontekst og kendskab til teksttyper forberede og gennemføre læsning af relevans for erhverv, uddannelse og samfund og efterfølgende indgå i kritisk dialog om denne læsning.

Fortolkning

1. Eleven kan forholde sig til kultur, sprog, historie, erhverv og uddannelse gennem analyse og diskussion af tekster.
2. Eleven kan vælge og analysere diverse tekster, som er relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag og anvende relevante analysemodeller.

3. Eleven kan tolke og/eller uddrage relevant betydning af tekster, relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag, på grundlag af analyse og diskutere og vurdere tolkningen.
4. Eleven kan metodisk reflektere over og vurdere tekster relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse og indgå i kritisk dialog om sin vurdering.
5. Eleven kan perspektivere tekster relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse.

Fremstilling

1. Eleven kan anvende relevante skrivestrategier og udtrykke sig forståeligt, varieret og nuanceret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation.
2. Eleven kan planlægge, forberede og fremstille formelt korrekte, varierede og nuancerede skriftlige og mundtlige tekster ved brug af teksttyper, der er relevante i forhold til emner og kontekster inden for erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag.
3. Eleven kan sammenligne og gå i kritisk dialog med folk fra uddannelse og erhverv om egne og andres skriftlige produkter, herunder om skriveformål, målgruppe, genre og sproglig stil og grammatisk forståelse.
4. Eleven kan vælge, anvende og begrunde hensigtsmæssige repræsentationsformer med relevans for erhverv, uddannelse og samfund.

4.15 Målene for samfundsfag niveau C

Bedømmelse: standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Varighed: 3 uger

Undervisningens mål er, at eleven kan:

1. Diskutere samfundsmæssige problemer på et samfundsfagligt grundlag og argumentere for egne synspunkter og vurdere andres holdninger og argumenter,
2. anvende grundlæggende viden om økonomiske sammenhænge til at forklare og forholde sig til aktuelle samfundsøkonomiske prioriteringer og Danmarks placering i det internationale økonomiske samfund,
3. anvende grundlæggende viden om det politiske og økonomiske system i Danmark til at formulere løsninger på samfundsmæssige problemer,
4. anvende grundlæggende viden om samfundsudvikling og socialiseringsmønstre til at forklare og reflektere over menneskers handlinger inden for eget uddannelsesområde, og
5. opsøge og validere forskellige informationskilder, formulere samfundsfaglige spørgsmål og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere enkle, faglige sammenhænge.

4.16 Målene for engelsk på E-niveau

Bedømmelse efter 7-trinsskalaen
Varighed: 2 uger

Undervisningens mål er, at eleven kan:

Kommunikation

1. Forstå hovedindholdet af talt fremmedsprog om udvalgte emner,
2. forstå hovedindholdet af skrevne fremmedsproglige tekster om udvalgte emner,
3. udtrykke sig mundtligt med præcision i et sammenhængende sprog med afgrænset ordforråd inden for udvalgte afgrænsede emner,
4. redegøre mundtligt for indholdet af de væsentlige informationer i udvalgte teksttyper inden for erhverv,
5. redegøre for et forberedt stofområde,
6. deltage i samtaler og diskutere udvalgte emner,
7. udtrykke sig skriftligt med præcision og i et sammenhængende sprog tilpasset emner og kontekster,
8. anvende og bearbejde viden og informationer skriftligt inden for udvalgte emner, tekster og situationer og
9. anvende multimodale medier, dvs. ord, billeder, film, animation og lyd til at kommunikere mundtligt og skriftligt.

Kommunikationsstrategier:

1. Afprøve og anvende enkle lytte- og læsestrategier hensigtsmæssigt i forhold til teksttype, situation og formål,
2. afprøve hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder bruge omskrivninger, overbegreber og synonymer,
3. afprøve skrivestrategier efter skriveformål, herunder anvende viden om skriveprocessens faser,
4. opsøge og anvende fagets hjælpemidler, hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd, grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning, tekstproduktion og
5. anvende informationer og kilder, selvstændigt og kritisk.

Sprogbrug Sprogtilegnelse

1. Anvende et præcist og afgrænset ordforråd inden for udvalgte emner,
2. udtale fremmedsproget klart, tydeligt og præcist med et afgrænset og veldefineret ordforråd inden for udvalgte emner og i udvalgte situationer,
3. tale og skrive fremmedsproget, så centrale grammatiske regler med betydning for hensigtsmæssig og effektiv kommunikation følges og
4. anvende væsentlige og grundlæggende regler for opbygning af tekster med sans for struktur og sammenhæng inden for relevante genrer, tekster og medie i erhverv, uddannelse og samfund samt personlige og almene forhold.

Kultur- og samfundsforhold

1. Opnå og anvende viden om adfærd, normer og værdier hos brugere af fremmedsproget i erhverv, samfund og i personlige og almene sammenhænge,
2. drage sammenligninger og genkende forskelle mellem egen kultur og andres kultur og
3. anvende viden om erhverv, kultur og samfund i kontakten med mennesker, der bruger fremmedsproget som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.

4.17 Målene for engelsk på D-niveau

Bedømmelse efter 7-trinsskalaen

Varighed: 2 uger

Undervisningens mål er, at eleven kan:

Kommunikation

1. Forstå indholdet af talt fremmedsprog om alsidige emner,
2. forstå indholdet af skrevne fremmedsproglige tekster om alsidige emner,
3. udtrykke sig mundtligt med præcision i et sammenhængende sprog med alsidigt ordforråd inden for varierede emner,
4. redegøre mundtligt for indholdet af de væsentlige informationer i forskellige teksttyper,
5. redegøre for, forklare og uddybe et forberedt stofområde,
6. deltage aktivt i samtaler og diskutere alsidige emner,
7. udtrykke sig skriftligt med præcision og i et sammenhængende sprog tilpasset alsidige emner og kontekster,
8. anvende, bearbejde og kommentere viden og informationer skriftligt inden for alsidige emner, tekster og situationer og
9. anvende multimodale medier, dvs. ord, billeder, film, animation og lyd til at kommunikere mundtligt med sikkerhed.

Kommunikationsstrategier

1. Vælge og anvende lytte- og læsestrategier hensigtsmæssigt i forhold til teksttype, situation og formål,
2. vælge hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder bruge omskrivninger, overbegreber og synonymmer,
3. vælge skrivestrategier efter skriveformål, herunder anvende viden om skriveprocessens faser,
4. anvende fagets hjælpemidler hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd, grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning og tekstproduktion og
5. anvende informationer og kilder selvstændigt og kritisk.

Sprogbrug og sprogtilegnelse

1. Anvende et præcist og alsidigt ordforråd inden for relevante emner,
2. udtale fremmedsproget klart, tydeligt og præcist med et alsidigt ordforråd inden for varierede emner og kontekster,
3. tale og skrive fremmedsproget så grammatiske regler med betydning for hensigtsmæssig og effektiv kommunikation følges med en høj grad af korrekt sprogbrug og
4. anvende væsentlige regler for opbygning af tekster med sans for struktur og sammenhæng inden for relevante genrer, tekster og medier i erhverv, uddannelse og samfund samt almene og personlige forhold.

Kultur- og samfundsforhold

1. Opnå, anvende og redegøre for viden om adfærd, normer og værdier hos brugere af fremmedsproget i erhverv, samfund og i personlige og almene sammenhænge,
2. drage sammenligninger og redegøre for forskelle mellem egen kultur og andres kultur og
3. anvende viden om erhverv, kultur og samfund i kontakten med mennesker, der bruger fremmedsproget som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.